פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע — זעה זייט 3

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

היינט 10 זייטען

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

נייעס פאלקסבלאט

№ 212 | Łódź, Czwartek 10 września 1931 r. | ניינטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג כ"ח אלול תרצ"א | № 212

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

א קאאליציע-רעגירונג אין פוילען?

קלאנגען וועגען בילדען א קאבינעט פון דער סאנאציע מיט די ענדעקעס

וו א ר ש א, 9 (טעלעפאניש פון אונזער קאר־רעספאנדענט). עס געהען ארום סענסאציאנעלע קלאנגען, אז ס'זאל ווערען געשאפען א קאאליציע־רעגירונג פון דער סאנאציע מיט די ענדעקעס.

די ענדעקעס זאלען בעקומען 3 פארטפעלען: פון האנדעל, אגראר און פינאנצען.

א חוץ דעם שמועסט מען, אז אויב אפילו ס'זאל נישט צושטאנד קומען קיין קאאליציע, זאל וויעזשביצקי, דער פרעזעס פון „לעוויאטאן" ווערען האנדעלס־מיניסטער.

צוריקגעקומען דער גענעראל שיקארסקי

וו א ר ש א, 9 (טעלעפאניש פון אונזער קאר־רעספאנדענט). דער גענעראל שיקארסקי, געוו. פרעמיער, איז נאך עטליכע יאהר פערברענגען אין אויסלאנד, היינט צוריקגעקומען קיין ווארשא.

וועז וועט זיך צוזאמענקומען דער סיים?

בעשלוסען פון דער נעכטיגער זיצונג פון מיניסטארען-ראט

הכנסה-שטייער ווערט טאקע געהעכערט

וו א ר ש א, 9 (טעלעפאניש פון אונזער קאר־רעספאנדענט). נעכטען האט געהאט א זיצונג דער מיניסטארען־ראט. צ. א. זאל אויף איהר זיין בע־האנדעלט געווארען דער ענין סיים־סעסיע.

די רעגירונגס־ספערען האלטען דעם בעשלוס שטרענג בסוד. ס'איז אבער, דאכט זיך, קיין ספק נישט, אז קיין אויסערארדענטליכע סעסיע וועט נישט זיין, און אז די געוועהנליכע סיים־סעסיע וועט זיך עפענען דעם 5. אקטאבער.

וו א ר ש א, 9 (טעלעפאניש פון אונזער קאר־רעספאנדענט). אויף דער היינטיגער זיצונג פון מיניסטארען־ראט זענען בעשטעטיגט געווארען א גאנצע רייה געזעץ־פראיעקטען, און צ. א. דער געזעץ־פראיעקט וועגען העכערען דעם הכנסה־שטייער און די טאנטיעמעס.

חוץ מזה איז אנגענומען געווארען א בעשלוס וועגען פערפליכטענדער צומישונג פון פוילישען וואהל ביים אויספיהרען רעגירונגס־בעשטעלונגען אויף וואהל־ארטיקלען.

ארץ זבת חלב ודבש!

יודען! אויף ראש-השנה קויפט נור ארץ-ישראל-האניג

ס'איז אנגעקומען א נייער טראנספארט (ספעצ. אקאליפטוס און באקסטער האניג פאר הייזעריגע און לונגען־ליידענדע). קומט, איבערצייגט אייך! תוצרת-הארץ, צעגעלג. 10, פראנט, 1. שט., טעל. 193-42.

קאמוניקאט.

דערמיט מעלדען מיר, אז אונזער אנאנס אין „נייעם פאלקס־בלאט" פון 2 סעפטעמבער ד. י. (נומער 205), האט נישט געהאט די כונה זיך אנגאזשירען אין דעם קאנקורענציע־קאמף צווישען די אינהאבער פון די שולען: „בית יעקב" און „חבצלת".

גלייכצייטיג מאכען מיר אויפמערקזאם, אז דעם יורישער טעקסט פון דעמדאזיגען אנאנס האט מען איבערגעגעבן אהן אונזען הסכמה. פאר דעם דאזיגען אנאנס טראגען מיר נישט קיין שום פעראנטווארטליכקייט.

לעהרערין-פערסאנאל פון די שולען „בית יעקב" אין לאדז.

עפענטליכע ערקלערונג.

אויף פיל אנפראגען פון עלטערן, צי איך וועל ווייטער מיטארבייטען אין דער שולע „בית-יעקב" — ערקלער איך: אז די „פערוואלטונג" פון „בית-יאקב" האט אויף א שענדליכען אופן מזלזל געווען בכבוד האדמורים שליט"א מאמשינאוו ולאוויטש, און נישט געוואלט פאלגען דעם ספעציעלען בריף פון אדמו"ר שליט"א פון גער, אז זיי זאלען צייט זיין לד"ת אויף וועלכען סמך דער היגער ראבינאט האט טאקע מיר ארויסגעגעבען א „כתב סירב" געגען זיי. און איך וויל גלויבען, אז די אלע עלטערן, וואס דער כבוד האדמורים שליט"א איז ביי זיי טייער, וועלען רעאגירען און אויפצווינגען די דאזיגע מענשען, וואס ווילען אנגיין אלס ערציהער — זיי זאלען ווייניגסטענס אליין פאלגען די אדמורים שליט"א און צייט זיין לדין תורה.

מיט כבוד **י. ב. קאמיעניץ**

6709 גר נדער פון די „בית-יעקב"-שולען אין לאדז

JASNIEJ SŁOŃCA

עכט נור אין אריגינעלע שאכטעל בעמערקונג! זאפראווע אויף דער וואג ארבייטען מיר נישט. ווארפט זאלכע אב אלס פאלשע סחורה

בעקאנטמאכונג:

דער פענסיאנאט פשיגורסקי און ווינער

גלאוונא - נאווא אטוואצק

נעהמט אן געסט אויף אלע יום-טובים צו קאנקורענץ-פרייזען.

Głowno, Skrzynka pocztowa 58 :אדרעס

ס'וועט ווערען געדאווענט די ימים-נוראים.

געניערעס צו ערפאהרען ביי ווינער וואכאדניא 27

זאל פון „ארבעטער-ווינקל", פאלודניאווע 20.

שבת, ד. 12 ד. ח. 7 אוונט (ערשטער טאג ראש-השנה) קומט פאר

א געזעגענונג-אוונט

פארן בעליבטען ארטיסט פון דער „ווילנער טרופע" ה' י. ווייסליץ

אין פראגראם: 1) א ווארט פון ה' ווייסליץ וועגן דער צוקונפט פון א יידיש-קינסטלעריש טעאטער;

2) רעציטאציעס און פראגמענטן פון רעפערטואר פון דער „ווילנער טרופע": דאס פ'ס-יינג, פוסטע קרעטשמע, דבוק, טאג און נאכט, זינגער פון זיין טרויער, נסיון, ביינאכט אויפן אלטן מארק, שיילאק, גולם, אויסגעפירט דורכן ה' י. ווייסליץ.

בילעטן צום פרייז פון 50 גר. שוין צו באקומען אין ארב.-ווינקל, פאלודג. 20 און אין ק. א. פון די פראפ. פאריינען, אגראדאווע 9 פון 7 ביז 9 אוונט.

ייך כשר

אויב איהר האט נאך נישט געטרונקען דעם בעוואוסטען ראזינען-

ווייך „פראגרעס" № 7

דאן איבערצייגט אייך, אז איהר בערויבט אייך און אייער פאמיליע הנאה צו האבען פון גוטען וויין, וואס קאסט זעה" ביליג.

צוליב רעקלאמע פערקויפען מיר א פלאש פון א $^1/_4$ ליטער גוטען ראזינען ווייך ב' 7 נאר 65 גראשען

א באמשינקע דעם זעלבען נומער 1.50 זל. ● א קווארט 2 זל.

אלע סארטען וויינען פון דער פירמע „פראגרעס" איז צו בעקומען ביי ח. בלאבקעט, גלובנא 69 אין ווין-געשעפט.

לערוגע פלעשען צאהלען מיר 5 גר. פאר $^1/_4$ ליטעריגע, צו 10 גר. פאר באמשינקעס און קווארטעגע. כים ב בטוגנ

וויין- און מעהד-פאבריק פירמע „פראגרעס" אלטער מארק 2, טעל. 184-82

אל. קאשציושקי 21 „הזמיר" אל. קאשציושקי 21

בית תפלה לימים נוראים

איינטריטס-קארטען צו בעקומען אין לאקאל פון פעראיין טעגליך פון 10 פריה ביז 9 אוונד.

DOKTOR

H. WOŁKOWYSKI

צוריקגעקעהרט

צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און וועגערישע קראנקהייטען, מענער-שוועכע, אלע ארט אנאליזען, עלקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.

נעמט אן פון 2-8 און פון 5-9 אוונד, בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען.

אתרוגים

מובחרים

וגם לולבים והדסים

במקח השוה להורט וענצעל

פלאץ וואלנאשטשי 10 (נייער מארק)

עמנואל קאפעלוש

דעם טיפסטען בייליד דריקען מיר אויס דער חבר'טע **חבה** צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון איהר אונפערגעסליכען פאטער

נ"ע

יונה צווייגהאפט

אין געזעלשאפטליכער ארבייט זאלט איהר א טרייסט געפינען.

„הזמיר"-כאר.

דעמאנסטראציעס פאר׳ן ענגלישן פארלאמענט

לאנדאן, 9 (ספ. טעל.) די נעכטיגע אפשטימונג אין פארלאמענט ווערט קאמענטירט אין דער היינטיגער לאנדאנער פרעסע, אלס א זיג פון גרויסער פאליטישער באדייטונג.

די צייטונגען, וואס שטיצען אונטער די רעגירונג שטעלען פעסט, אז מאקדאנאלד׳ס קאבינעט שטיצט זיך אויף א געוויסער מעהרהייט, וועלכע וועט איהם דערלויבען ארורכצופיהרען דאס פראגראם פון שפארזאמקייט.

„דיילי מייל" שרייבט, אז הענדערסאן געפינט זיך אין געפאנגענשאפט פון סאציאל פאנאטיקער. די ראלע פון הענדערסאנען קאן מען פערגלייכען צו דער ראלע, וועלכע עס האט בשעתו אפגעשפילט קערענסקי, און וועלכע האט נישט געבראכט קיין נוצען פאר רוסלאנד.

„טיימס" שרייבט, אז – הענדערסאן איז א מענש, וועלכער גיט זיך אונטער די השפעות פון דער פארטיי, און אז ער איז נישט קיין מלוכה-מאן מיט ברייטע האריזאנטען, אין דעם איצטיגען שווערען מאמענט קאן די ענגלישע רעגירונג נישט דערווארטען קיין ישועות פון די סאציאליסטען".

לאנדאן, 9 (ספ. טעל.) נעכטען אין אווענד זענען פארגעקומען דעמאנסטראציעס פון ארבייטסלאזע פאר׳ן בנין פון פארלאמענט, ווי אויך אין פערשידענע פונקטען פון לאנדאנער צענטר.

די ארבייטסלאזע האבען אויך דעמאנסטרירט פאר׳ן דענקמאל פון די זעלנער, וואס זענען געפאלען בעת דער מלחמה.

רייטער-פאליציי האט פונאנדערגעטריבען די דעמאנסטראנטען.

עס זענען ארעסטירט געווארען 14 פערזאן פאר שטערען די בעוועגונג און פאר גענגענשטעלען זיך דער מאכט.

דריי צושלאגענע דעמאנסטראנטען האט מען אפגעפיהרט אין שפיטאל.

היינט – בעראטונג וועגן לינדערן די ארבייטסלאזיגקייט

ווארשא, 9 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) מארגען וועט פארקומען א בעראטונג פון הויפט-פרעזידיום פון קאמיטעט פאר ארבייטסלאזיגקייט-ענינים מיט די וואיעוואדעס פון אלע אינדוסטריע-צענטערס.

די בעראטונג וועט זיין געווידמעט דער ארגאניזירונג פון וואיעוואדישע קאמיטעטען פאר ארבייטסלאזיגקייט-ענינים, און די ענינים, וואס זענען מיט זיי פערבונדען.

:ΟΟ:=—

ארעסטירט א געפעהרליכען באנדיט

קאטאוויץ, 9 (טעלעפאניש) פאליציי האט דא פערהאלטען דעם געפעהרליכען באנדיט, דעם 40 יאהריגען גזשיבאווסקי פון סאסנאוויעץ, וועלכער איז כמעט זיין גאנץ לעבען אפגעזעסען אין דער טורמע.

דער לעצטער אורטייל איז געווען – אויף 18 יאהר, און זיין זיצען האט זיך שוין געענדיגט אין 1934.

אין משך פון א קורצער צייט האט ער וויזער בעוויזען צו ערמארדען אין קיעלץ א וואלדקאסירער און צורויבען ביי איהם 45 טויזענד זל. און בערויבען א דעמבלינער אקסען-הענדלער אויף 15 טויזענד זלאטעס. גזשיבאווסקי סימולירט איצט א משוגענעם.

אנ׳אריסטערלישער רויב-אנפאל אויף א יודישען דאקטאר

לוצק, 9 (טעלעפאניש). צו דעם ד״ר חיים ראבנק, 78 יאהר אלט, זענען אריינגעקומען באנדיטען, און האבען טערארי׳זירט איהם און זיין פרוי.

די באנדיטען האבען געצוואונגען אנצוווייזען וואו עס געפינט זיך דאס געלד און דאס ציהרונג זייערס.

זיי האבען געפונען אין שטוב 3 טויזענד רובל אין גאלד, און א גרויסען סכום ציהרונג.

די באנדיטען האבען צוגענומען 2500 רובעל אין גאלד, און דעם רעשט געלד מיט׳ן ציהרונג האבען זיי איבערגעלאזט און זענען ענטלאפען.

„קרן קימת" צי קרן תל חי"?

אנקלאגע פון קק״ל צום צ. ק. פון דער ציונ. ארגאניזאציע

ווארשא, 9. (יט״א טעלעגראפיש). דער צ. ק. פון דער ציונ. ארגאניזאציע, האט אויף דער לעצטער זיצונג בעטראכט אנ׳אנקלאגע פון דער הויפט-פערוואלטונג פון קרן קימת געגען דעם רעוויזיאניסטישען קרן תל חי.

ס׳האנדעלט זיך דערין, וואס דער קרן תל חי האט רעקלאמירט דעם חודש תשרי פאר זיין זאמעל-אקציע.

דערביי האט זיך דער קרן תל חי פערופען אז דאס איז א בעשלוס פון 17. ציונ. קאנגרעס.

דער צ. ק. פון דער ציונ. ארג. האט פעסטגעשטעלט, אז א בעשלוס איז נ שטא. פערקעהרט: דער 17-טער קאנגרעס האט רעקלאמירט דעם חודש תשרי פאר א זאמעל-אקציע פאר׳ן קרן קימת.

א יוד – א פאכמאן

ער האט שוין געהאט 438 סעקוועסטערס

ווארשא, 9. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) „אבענט" גיט איבער:

א ווארשאווער גאלאנטעריע-סוחר, א געוויסער קלינגביין האט זיך אויסגעצייכענט מיט אנ׳אויסערגעוועהנליכען רעקארד:

ער האט, נעמליך, פון יאהר 1922 (ווען מ׳האט געמאכט ביי איהם די ערשטע „זאיענטשע") בעשטימט נישט-מעהר און נישט ווייניגער, ווי 438 סעקוועסטערס.

מען האט איהם פעראורדענט 278 ליציטאציעס, פון וועלכע עס זיינען פארגעקומען 200!

אויף די דאזיגע ליציטאציעס האט זיך קלינגביין – פערשטענדיגענדיג זיך מיט די ליציטאנטען – געקויפט פאר א שיבוש זיינע אייגענע זאכען.

די פראפעסיאנעלע ליציטאנטען האט ער פאר דער דאזיגער צייט אפגעצאהלט, פאר׳ן צולאזען איהם צו די אייגענע קניות–5000 זלאטעס.

דער דאזיגער אויסערגעוועהנליכער רעקארדיסט האט זיך איצט געווענדט צום פינאנץ-אמט מיט דער בקשה, צו אויפהערען מאכען ביי איהם סעקוועסטערס און ליציטאציעס.

מעקסיקא אין פעלקער-בונד

ניו-יארק, 9 (טז) די מעקסיקאנישע רעגירונג האט אנגענומען די איינלאדונג איינצוטרעטען אין דעם פעלקער-בונד.

די פארמעלע בעשטעטיגונג דורכ׳ן סענאט ווערט דערווארט אין דער נאהענטסטער צייט.

דייטשלאנד קויפט ווייץ אין אמעריקא

ניו-יארק, 9 (ספ. טעל.) דייטשלאנד האט דא געמאכט גרויסע בעשטעלונגען אויף ווייצען-מעהל.

עס זענען בעשטעלט געווארען 200.000 טאן.

דייטשלאנד בעקומט ביי דער דאזיגער טראנזאקציע לאנג-טערמיניגען קרעדיט.

נישט-נאר א קלאפ דער „פיאטילעטקע"

נאר ס׳גיט די האפענונג, אז די ארבייטסלאזיגקייט וועט ווערען נאך גרעסער...

א גראנדיעזע ערפינדונג אין דער וועלט-אינדוסטריע

לאנדאן, 9 (ספ. טעל.) „דיילי מייל" שרייבט דאס דער ענגלענדער העמפריס האט ערפונדען א ברעס-מאשין, וועלכע וועט ברענגען צו אנ׳איבערקעהרעניש אין דער וועלט-אינדוסטריע, פונקט אזוי ווי די ערפינדונג פון דער דאמף-מאשין אין פערגאנגענעם יאהרהונדערט.

די מאשין איבט אויס א דרוק ביז 12 טויזענט טאן, און ווערט בענוצט צו א מאסען-פראדוקציע פון אזעלכע ארטיקלען, וועלכע מ׳האט ביז איצט איינצעלן פראדוצירט.

א 20-פאכיגע פראדוקציע פאר א צעהנטל פרייז – איז דער פועל יוצא פון דער נייער ערפינדונג.

עס איז בעשטימט געווארען 50 פויזענט פונט אויף צו פאטענטירען אומעטום די נייע ערפינדונג, וועלכע ווערט סבסידירט פון א רייה אנגעזעהענע ענגלישע קאפיטאליסטען. אהן גרויסער אנשטרענגונג, קען מען אויסארבייטען אויף דער מאשין מאסענווייז פון די פיינסטע טיילען פון א זייגער-מעכאניזם ביז צו די גראבסטע טיילען פון דער גרעסטער מאשין, פערשידענע מעבעל פון געפרעסטען פולווער-האלץ, ציגעל פון א אויסערגעוועהנליך גוטער קוואליטעט, דעם שענסטען מארמאר פון געפרעסטען קאלירטען זאמד א. אז. וו.

העמפריס האט געארבייט ארום זיין ערפינדונג אנ׳ערך 7 יאהר אין דער גרעסטער געהיימניש.

מען האפט, אז א דאנק דער נייער ערפינדונג וועט ענגלאנד בעזיגען אלע איהרע קאנקורענטען און העכסטענס אין פערלויף פון א יאהר פערנעמען דעם ערשטען ארט אין דער וועלט אינדוסטריע, און וועט דערלאנגען א קלאפ דער פערווירקליכונג פון דער „פיאטילעטקע" אין סאוויעט-רוסלאנד.

דעלעגאציע פון אינטעלעקטועלע ארבייטער ביים ארבייטס-מיניסטער

ווארשא, 9 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) היינט איז געווען א דעלעגאציע פון ארבייטענדער אינטעליגענץ ביים ארבייטס-מיניסטער, און פארגעלעגט, כדי צו בעקעמפען די ארבייטסלאזיגקייט, זאל מען פערבאטען די אויסלענדער צו ארבייטען אין פוילען.

גרויסע דיסקוסיע וועגן בויען הילצערנע הייזער אין לאדז

נעכטיגע זיצונג פון לאדזער שטאט-ראט

נעכטען אין אווענד איז פארגעקומען די ערשטע זיצונג פון שטאט-ראט נאך די פעריען. זעהט אויס, אז די ראטמענער האבען זיך נאך נישט גוט אויסגערוהט, אדער ס׳איז גאר נישט אזוי איילינג צו קומען אין שטאט, ווייל די צאהל ראטמענער אויף דער זיצונג איז נישט געווען קיין צו גרויסע און ס׳האט געדויערט אזש ביז האלב צעהן אין אווענד ביז מ׳האט געקענט צוזאמענשטעלען א קוואָרום אויף צו פיהרען די זיצונג.

די זיצונג קומט פאר, צוליב דער קראנקהייט פון פרעזעס האלצגרעבער, אונטערן פארזיץ פון וויצע-פרעזעס ד״ר שיפמאן. אין נאמען פון שטאט-ראט-פרעזידיום בעגריסט ד״ר שיפמאן דעם לאווניק יאגעל, וועלכער פייערט איצט זיין 10-יעהריגען יובל פון דער ארבייט אלס לאווניק אין מאגיסטראט, אלע ראטמענער אפלאדירען דעם לאווניק יאגעל.

נאכ׳ן אדורכלייענען די קאמוניקאטען, טרעט צו דער שטאט-ראט צו בעטראכטען די פראגע פון בויען 16 הילצערנע הייזער צו 12 איין-שטוביגע דירות. די געשיכטע פון בויען די הילצערנע הייזער איז פאלגענדע: די רעגירונג האט בשעתו ארויסגעלאזען אבליגאציעס פון דער אינערליכער בוי-הלוואה, פאר׳ן געלד פון די דאזיגע הלוואה האט די רעגירונג בעשלאסען, אז די זעלבסטפערוואלטונגען, צווישען זיי אויך די לאדזער זאלען בויען ביליגע און קליינע דירות פאר דער ארימער בעפעלקערונג, אזוי אבער ווי די רעגירונג האט זעהר פיל איבריג האלץ פון די מלוכה וועלדער, האט די רעגירונג בעשלאסען צו צווינגען די זעלבסטפערוואלטונגען, אז זיי זאלען בויען הילצערנע הייזער און דווקא פון דעם האלץ פון די מלוכה-וועלדער.

דעם לאדזער מאגיסטראט איז ערטיילט געווארען א הלוואה פון 1 מיליאן 600 טויזענד זל. אויף צו בויען 50 הייזער צו 12 דירות. דער לאדזער מאגיסטראט האט איינגעזעהען, אז דאס בויען הילצערנע הייזער איז אי טייער, אי נישט היגעניש, אי נישט בעקוועם און האט זיך געווענדעט צו דער רעגירונג צו ערלויבען דעם לאדזער מאגיסטראט פאר דעם מיליאן 600 טויזענד זל. צו מויערען 20 הייזער פון די ציגעל, וואס דער מאגיסטראט האט ליגען אין גרויסע פארראטען. די רעגירונג איז דערויף נישט איינגעגאנגען און דעריבער האט דער לאדזער מאגיסטראט בעשלאסען צו נעהמען א הלוואה נאר פון 660 טויזענד זל. און בויען אנשטאט 50 הייזער, נאר 12. די הייזער דארפען געבויט ווערען אין כאיני און אין מאני.

דעם דאזיגען פארשלאג פון מאגיסטראט האט געדארפט בעשטעטיגט ווערען אויף דער נעכטיגער זיצונג פון שטאט-ראט.

די ראטמענער האבען זיך פערטיילט אויף 3 גרופען, א טייל רעדנער ווי די ראטמענער פאגאנאווזקי, פאפיעלאווסקי, ליכטענשטיין (פערשטעהט זיך צוליב פערשידענע מאטיווען) האבען געהאלטען, אז מ׳דארף איינגאנצען אפווארפען דעם פארשלאג צו בויען הילצערנע הייזער, אנ׳אנדער טייל, ווי די ראטמענער וואיעוואודזקי, שאט און אנדערע האבען געהאלטען, אז דאס בויען הילצערנע הייזער איז א נויטיגע זאך און דעריבער דארף מען בויען גאנצע 50 הייזער און נישט קיין 16. די דריטע גרופע האט געהאלטען, אז מ׳דארף מאכען א פרוב מיט 16 הייזער. לויט׳ן פארשלאג פון מאגיסטראט.

נאך א לענגערער דיסקוסיע איז בעשלאסען געווארען צו נעהמען פון דער רעגירונג א הלוואה פון 660 טויזענד זל. און אויפבויען אין כאיני און מאני 16 הייזער צו 12-איין-שטוביגע דירות אין יעדען, פונ׳ם האלץ פון די מלוכה-וועלדער.

ס׳איז אינטערעסאנט, אז די אפשטימונג איז נישט געווען קיין איינהייטליכע. פון דער בונדישע פראקציע האט א טייל געשטימט געגען בויען די הייזער, דער צווייטער טייל האט זיך אפגעהאלטען פון שטימען. די דייטשע ארבייטס-פארטיי האט געשטימט געגען בויען די הייזער, די פ.פ.ס. פאר, פועלי-ציון האט זיך אפגעהאלטען פון שטימען. דאס זעלבע איז אויך געווען ביי די רעכטע גרופירונגען.

דאן איז דער שטאט-ראט צוגעטרעטען צו בעטראכטען די פראגע וועגען שענקען א פלאץ אויף צו בויען א פאלקס-הויז פאר די פ.פ.ס.׳ישע פראפעסיאנעלע פעראיינען, צוליב דעם, וואס אין זאל איז נישט געווען קיין קוואליפיצירטער קווארום איז די אפשטימונג אפגעלעגט געווארען אויף דער נאהענטסטער זיצונג.

דאן איז איינשטימיג בעשלאסען געווארען צו גרינדען אנ׳אדמיניסטראציע - אפטיילונג ביים מאגיסטראט, צו דער נייער אפטיילונג וועלען געהערען; דאס פיהרען פון די שטענדיגע ביכער פון דער בעפעלקערונג, דער סטאטיסטישער אמט, אדרעס-ביורא, ארויסגעבען פעסער, מיליטעריש-פאליצייאיש ביורא, מעלדונגס-ביורא, ארכיוען און אנדערע.

פון די וויכטיגערע פראגען איז נאך בעשלאסען געווארען איינצופיהרען קאנאליזאציע-אפצאהלען אין די הייזער, וועלכע זענען שוין פעראייניגט מיט דער קאנאליזאציע-נעץ, דעם אפצאהל וועלען מוזען צאהלען די לאקאטארען צוזאמען מיט׳ן דירה געלד אויף פאלגענדען אופן: פאר א זלעוו — 10 זל. א יאהר, א קלאזעט — 30 זל., און א וואנע — 15 זל. א יאהר.

די נאהענטסטע זיצונג פון שטאט-ראט וועט פארקומען נישט היינט, ווי ס׳איז געווען בעשטימט, נאר ערשט דעם 17. סעפטעמבער.

* ? *

אין אונזער נעכטיגער נאטיץ וועגען דער קאנפערענץ פון די סאציאליסטישע פראקציעס אין שטאט-ראט איז דורך א פערזעהען אדורכגעלאזען געווארען, אז אין דער קאנפערענץ האט אויך אנטיילגענומען די פראקציע פון „פועלי-ציון".

גערד אכגעלים

איז אנערקענט געווארען אלס דייטשער פליה-מייסטער

23-טע מלוכה-לאטעריע

5-טע קלאס. 1 ציהונגס-טאג

Po 10,000 zł. na N-ry 18859 91390 148039 169497.

5,000 zł. na Nr. 67192.

Po 3,000 zł. na N-ry 21053 24114 43972 121916 203264 203431.

Po 2,000 zł. na N-ry 17286 22717 23784 54601 92041 106434 113134 133988 146431 164616 165867 166118 175358 177505 184738.

Po 1,000 zł. na N-ry 2506 15923 33114 36256 37432 44292 47690 55803 69042 70015 90442 96583 103818 105426 111001 113513 118620 142403 154705 155672 160008 161039 162884 163216 164197 178693 187681 195290 199663 199848.

Po zł. 500 na N-ry 141 1041 1291 2923 5441 5586 7654 9976 10191 13080 13915 15458 15489 16883 17166 17173 17332 17844 18138 201 40 20394 21486 21487 21625 24562 24570 28643 29105 29748 32858 33067 33232 34270 34611 35111 35200 38729 38768 40906 41545 42580 46499 49197 49465 5z657 51009 51240 55877 56697 57647 58279 59842 61194 61398 62695 65314 66006 66407 68201 68516 68981 72485 74584 74729 79151 79959 80146 80458 82615 85868 88279 89150 89943 90159 95211 95310 96723 97810 97877 101856 103959 105144 105387 107179 110338 114111 115091 117132 117150 118123 120333 120362 122289 123743 127656 128767 130337 131022 132798 134260 134587 134754 138799 138933 139799 142952 143335 149387 150080 150833 150997 153886 154373 159744 160188 160915 161128 161356 162018 162449 162853 162990 165068 166469 169884 170704 171158 171831 174923 177206 177342 177830 180618 180674 183514 184690 184765 185805 186152 187209 189892 191148 192323 193226 195305 195390 196059 196900 199959 200197 200704 202989 203468 203501 203543 207314 208647 209050.

PO 250 ZŁOTYCH WYGRAŁY NUMERY NASTĘPUJĄCE:

64 121 211 27 476 863 1232 65 492 504 97 648 73 79 723 56 89 861 963 2010 68 331 33 401 14 535 73 79 705 22 42 98 3247 95 334 493 697 851 74 982 4028 30 199 387 414 87 515 33 737 810 64 5051 52 74 215 42 423 663 73 704 43 63 76 818 6011 141 55 92 230 39 314 400 520 80.

603 55 76 726 836 7025 135 282 323 60 93 95 485 540 686 709 85 831 8362 84 421 93 525 693 721 810 9123 329 99 594 621 36 916 28 58 61 10609 149 204 9 684 708 841 75 95 916 80 11098 139 256 362 652 732 843 59 68 906 12401 55 105 75 264 76 493 502 32 74 601 894 940 13049 126 96 97 208 533 51 844 47 74 93 99 14049 73 156 232 47 651 71 704 50 807 92 953 58 68 82 15165 82 319 34 435 643 64 701 801 77 16000 157 405 513 23 71 75 631 66 989 17045 48 115 49 206 67 99 394 777 811 989 18148 322 511 77 651 69 769 803 93 962 19033 313 90 94 413 15 85 597 657 734 808 41 949 92 20201 34 50 364 668 854 901 46 21078 109 64 237 368 415 46 71 508 23 79 639 42 813 954 22049 52 264 339 590 628 725 42 57 85 817 76 913 57 69 23024 60 88 249 343 50 62 73 480 516 3 035 96 678 852 941 24019 159 245 76 380 446 512 727 866 95.

25046 82 164 241 330 401 59 584 97 752 92 95 812 39 935 77 26011 58 190 202 457 624 34 96 708 9 826 44 75 76 923 86 27066 73 147 241 407 66 97 794 808 21 50 988 28031 43 208 373 539 680 715 16 864 904 88 29091 382 428 47 58 93 725 49 829 82 85 940 82 30083 400 53 94 633 792 952 31032 909 62 328 33 34 415 615 719 66 81 51 952 52027 110 48 311 54 570 95 682 831 33019 109 71 213 307 407 570 96 639 795 993 344557

די אויסצאהלונג פון אַלערליי געווינסן
קונט פאר זאפארט אין די קאנטארען פון דער בעריהמטער קאלעקטור
ס. יאטקא,
פיעטריקאווער 22
פיעטריקאווער 66
פאביאניץ, פל. ראמבר. 3

506 68 93 654 767 800 92 350012 44 113 257 307 74 403 595 743 817 919 36106 230 84 348 56 87 517 45 81 636 738 834 963 93 37063 194 331 35 94 99 428 34 41 585 623 861 62 38009 38 69 187 33 62 88 411 58 74 521 99 630 68 714 21 806 8 39002 170 229 413 72 639 54 99 781 902 40050 99 184 294 348 55 682 887 41063 73 107 81 98 284 443 500 702 8 44 63 844 77 83 42040 52 56 63 114 75 347 79 89 503 99 725 40 824 32 959 85 43061 121 99 255 371 412 63 647 73 958 66 44160 420 44 66 588 639 40 731 870 76 947 85 45009 205 431 57 503 613 739 45 851 932 36 97 46114 72 78 228 84 436 81 575 750 64 870 926 31 47026 31 77 152 219 310 39 440 79 702 21 56 48043 320 575 636 80 799 49017 24 38 124 214 355 77 496 636 798 809 14 23 38 97.

די אויסצאהלונג פון די געווינסן
ווי אויך דאס אומטוישען פון די סטשוקעס פיהרט דורך
אטווירקואסזמען
סאמועל וויינבערג
וועקסעל-קאנטאר פעטר קאווער 58
6086 מען פ'ליעס בעויצען מיר נישט.

50039 61 116 248 88 318 406 37 92 546 90 611 843 946 51005 53 88 179 434 46 584 651 704 866 959 70 52039 45 305 6 13 401 36 508 29 620 757 883 910 61 53014 344 48 53 491 543 80 610 770 83 852 54231 83 370 78 552 767 88 876 914 55011 256 69 314 54 60 622 34 65 71 96 739 65 56097 183 99 217 26 325 55 586 632 99 945 49 57045 138 427 846 58005 14 35 378 502 16 667 95 779 807 9 52 59238 41 76 307 413 524 37 54 630 791 823 918 40 45 65 86 60123 242 89 398 506 609 39 854 92 61043 48 288 362 97 650 749 62075 452 574 631 87 766 816 39 928 63025 33 485 708 818 21 959 76 64063 311 12 45 53 480 94 522 46 52 711 803 40 962 65052 135 50 218 307 612 771 835 907 88 66241 334 592 99 759 814 49 70 911 67132 268 426 564 82 631 43 51 769 932 68144 273 85 312 440 65 72 505 85 674 85 756 62 874 912 69002 136 52 219 33 95 417 542 84 648 874 70023 54 158 71 88 318 25 489 550 76 683 84 812 71049 120 63 422 28 511 699 704 45 46 55 71 76 72252 380 401 71 89 601 9 95 766 809 73075 176 97 218 64 70 448 225 94 672 98 791 809 19 926 74014 103 56 80 98 311 17 427 91 619 793 868 920 74.

75304 506 734 814 946 76059 78 180 446 561 731 872 955 98 77068 106 14 36 90 247 303 427 65 630 39 91 740 78015 59 114 258 361 466 553 632 34 43 787 828 948 64 79150 272 508 45 77 87 712 68 949 80052 98 152 220 72 96 355 414 33 507 695 777 822 81173 296 343 87 422 545 77 607 10 780 852 75 999 82063 411 654 760 64 982 83018 26 49 276 307 62 650 84 700 12 809 30 937 84094 450 727 91 935 55 85011 26 57 110 220 438 61 648 738 74 993 86048 74 132 224 300 19 411 25 531 639 726 51 78 848 53 943 69 87226 404 36 81 593 97 618 98 703 74 814 41 69 84 963 93 88057 251 301 45 416 96 598 736 857 969 89015 247 491 583 623 722 90333 44 322 525 712 13 809 91086 167 368 413 72 569 720 98 92026 98 165 349 55 85 402 79 560 70 81 740 817 93165 315 453 552 608 56 833 947 77 94010 71 803 83 96 996 96 96200 06 493 520 66 638 58 931 42 46 95070 482 509 24 602 11 42 775 256 61 305 99 462 92 564 657 64 732 46 853 46 63 765 862 949 97167 91 98 221 40 47 450 75 526 49 668 753 85 929 55 98084 281 498 572 89 616 73 81 734 40 67 845 68 76 89 920 99121 47 55 224 46 324 26 411 48 51 84 628 763 807 15 81 908 58.

100037 154 74 266 90 327 54 469 510 648 39 67 529 617 22 73 78 92 712 93 862 64 90 731 48 59 888 101095 207 11 3 756 530 704 21 820 102125 38 49 51 275 337 63 415 28 96 502 74 620 90 872 85 103202 51 301 26 70 72 411 26 28 576 81 634 705 11 104006 11 336 207 79 448 51 79 55 601 10 31 723 38 952 78 105152 54 336 552 693 774 85 901 7 37 106013 203 23 98 588 89 637 829 930 53 72 107012 18 72 90 120 315 44 472 517 55 64 72 638 811 31 52 990 108225 75 643 60 813 937 59 109091 116 41 229 81 359 483 512 794 962 110022 81 8 260 389 404 528 90 614 36 851 111012 429 562 69 625 71 816 906 15 20 73 85 112039 109 20 303 366 406 578 646 69 767 886 915 24 34 113056 59 166 294 308 49 58 76 473 799 822 35 58 92 114031 186 219 71 378 487 734 55 89 115113 250 366 80 450 70 501 4 5 57 735 60 94 841 928 116259 84 90 695 828 47 50 11709 70 209 54 92 355 692 767 810 42 63 903 58 76 118026 47 122 54 209 42 52 311 19 53 67 80 619 25 724 49 89 822 967 82 85 119095 201 1 34 376 80 464 525 32 715 53 57 82 820 27 902 120037 63 72 94 101 66 228 63 77 381 464 82 510 65 614 821 986 121037 230 7 317 443 56 81 506 94 616 26 713 29 910 24 36 122072 261 79 346 482 503 11 411 89 640 729 834 62 910 124040 56 107 82 97 295 434 35 40 62 523 52 56 72 621 58 712 31 91 946 81.

קאמוניקאט,
דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז
די בעוואוסטע
גליקליכע קאלעקטור פון
F. BRAJTSZTAJN
Piotrkowska 14, tel. 142-47
צאהלט אויס די פולע סומע פון אלע
געווינ:ען. נאך א בעגרעניצטע צאהל
גליקליכע לאָסען איז צו בעקומען.
וכל הקודם זכה!

125043 114 51 217 492 510 719 803 16 931 126084 187 201 71 307 9 475 540 614 25 702 56 90 12707 199 221 32 41 362 69 97 548 653 62 73 910 128040 65 105 54 242 56 88 99 308 12 424 33 526 51 624 93 836 71 922 129033 71 136 61 286 301 457 526 728 86 88 812 28 37 915 130086 211 17 303 11 11 32 415 33 47 98 621 60 729 835 903 131126 84 303 518 53 57 642 776 872 88 94 132037 58 130 243 401 40 50 655 93 782 941 2 85 133053 88 128 9 4223 356 45 054 75 557 85 644 59 709 76 851 134087 195 377 98 449 589 627 794 801 51 99 988 135031 65 83 128 63 276 346 450 520 78 932 68 83 136032 125 48 364 422 568 607 23 725 72 99 917 79 137001 51 188 371 96 479 510 797 800 944 50 138080 192 276 326 53 72 416 905 63 139015 71 246 412 568 695 8333 49 961 140088 220 560 73 671 92 705 7 99 847 54 97 141079 275 339 45 416 43 597 736 806 914 71 80 142031 44 375 81 404 734 845 66 143000 24 36 84 90 111 47 75 97 204 49 317 468 526 650 63 69 750 918 33 144012 42 121 47 84 210 39 71 402 78 718 92 846 66 963 145135 305 21 408 644 87 90 780 990 146064 79 525 83 648 59 81 805 12 91 948 86 147158 275 587 645 770 77 840 993 148003 35 79 130 224 77 96 530 50 77 95 96 459 538 54 7 678 149050 174 93 232 326 436 646 758 857 67 945 54 76.

150002 178 259 356 469 513 81 695 721 58 93 988 151037 188 95 292 368 74 88 406 507 72 656 713 984 152213 40 99 407 63 81 554 94 630 39 701 40 62 881 937 46 89 153398 418 21 594 679 835 904 96 154020 41 104 11 338 93 400 98 575 685 757 888 155044 19 235 54 335 47 85 422 74 76 503 661 741 46 65 97 852 907 156066 191 442 91 525 866 704 88 895 959 157243 71 436 67 508 34 81 682 814 77 964 158151 255 434 822 51 939 159081 98 135 95 96 289 93 326 94 466 602 55 725 970 160075 81 91 230 381 500 56 94 909 99 161022 113 205 17 82 84 311 22 29 48 58 402 536 689 95 740 53 803 995 162017 37 83 87 104 330 426 84 542 616 765 807 900 15 163045 49 57 68 382 577 631 36 790 960 164187 97 267 92 326 94 482 505 40 49 68 98 634 716 30 816 923 38 165006 9 172 270 302 19 37 75 474 85 537 670 787 859 64 948 166083 198 302 55 99 445 70 637 715 851 915 167159 410 517 21 791 854 168062 155 278 448 594 614 725 902 169011 68 188 95 313 27 70 750 809 170023 81 183 236 63 65 88 317 34 427 37 41 524 41 641 735 809 29 42 43 99 951 88 99 171206 446 705 32 813 29 928 172117 70 93 207 70 388 89 408 313 39 72 84 512 49 645 81 96 839 47 990 173033 146 66 76 290 403 28 65 67 704 6 87 860 80 976 86 1174019 34 141 88 277 356 89 517 663 65 815 92.

די אסטליבצ טאבעלקעס פון די געווינ'ען קען מען נאכ-
קוקען מעגליך בחנם אין די לאטעריע-קאנטארען פון
ב. וויינבערג,
פעטריקאווער 42, פיליע ניר פעטריק.163
דארט קומט אויך פאר דאס אויסצאהלען פון זעמטליכע
געווינסען, ווי אויך דאס אומטוישען פון סיזאן-עם
6109 אויף גייע לאסען.

175096 202 406 99 508 90 737 832 77 93 98 924 34 76 176089 139 239 405 77 85 837 967 88 99 177013 220 43 89 304 50 85 435 37 80 81 94 621 36 706 99 856 178009 63 74 78 176 79 266 386 415 644 78 829 37 48 72 917 27 58 97 179168 430 562 609 22 75 80 745 828 86 89 180454 544 66 70 752 877 986 181010 19 37 92 120 276 337 417 502 651 713 37 79 96 912 93 182012 17 171 80 236 326 462 86 507 629 41 719 4 0830 64 947 58 182204 30 323 52 95 425 66 519 78 615 39 65 700 40 50 900 184199 241 345 61 82 422 524 73 95 689 738 40 57 856 981 185110 251 576 778 186044 57 100 67 234 88 49 677 86 781 850 52 952 187027 47 77 142 44 228 96 332 99 557 667 701 816 29 37 55 905 51 188289 444 80 532 38 81 628 38 707 40 865 900 33 54 89 189027 2 79 106 28 35 69 214 54 73 396 530 696 776 815 16 82 950 63 190020 61 78 271 89 308 52 85 443 45 86 520 52 633 39 711 97 807 32 967 76 81 191174 230 40 420 36 553 627 703 85 96 849 192013 84 101 38 83 97 272 99 332 45 56 746 853 96 193008 60 123 210 51 81 312 17 520 64 79 716 838 42 88 194066 86 90 161 294 332 80 521 63 668 704 77 904 195092 302 53 93 447 680 727 983 94 196017 38 115 248 64 393 473 80 517 72 662 815 97 944 57 92 197005 75 605 757 807 996 198008 17 46 95 112 45 88 213 41 56 69 728 67 99 832 913 22 30 39 199106 54 82 298 367 475 562 86 622 732 60 99 837 924 26 39.

200042 161 91 272 477 99 546 640 728 45 805 37 201015 25 57 77 134 85 246 54 395 507 60 87 683 55 754 840 89 971 202044 66 107 64 206 16 34 365 402 78 551 623 66 710 13 877 972 203046 147 65 8 690 214 73 83 323 504 16 25 601 93 732 73 804 16 34 901 77 240168 571 99 628 85 705 85 833 977 205003 108 405 38 579 631 60 752 853 916 25 35 53 206059 68 109 74 274 330 39 49 421 34 87 321 66 94 635 823 994 207023 47 29 32 357 564 687 713 58 889 942 78 208105 82 169 252 307 22 49 552 753 856 926.

פילם פול מיט
סענטימענטען.

איהר בחור'ל

ערעפנונג פון סעזאן!
דאס פרעכטיגע פילם-מייסטערווערק אין דער
טשעכישער שפראך א. נ.:

אין דער בערימטער טשעכ. פידעל-שפילע
JAROSŁAW KOCIAN
MAGDA SONIA, JAŚ FEHER — אין די הויפטראלען:

אנהויב 4 א זייגער נאכמיטאג. שבת און זונטאג — 12 בייטאג. פאפולערע פרייזען! אויפ'ן I סעאנס זענען די פרייזען צו 50 גר. און 1 זל. ∴ ∴ ∴ נעכסטער פראגראם: „נאך סיביר“.

Dr. med. J LUBICZ
כירורג-ארטאפעד
פאלודניאווא 9. טעל. 183-17
צוריקגעקעהרט
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען,
פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער
איינגענע פראצאווניע פון וממטליכע ארטאפעדישע
שפעציאלן ווי: הקלעדקעס אויף פלאטפוסען, קינסטליכע
הענד און פיס, גארסעטען א. ז. וו.
נעמט אן פון 2.30 ביז 30 4 נאכמיטאג.

לשמוע אל הרנה ואל התפלה
ס'ווערט געדאווענט
די ימים-נוראים מיט בעריהמטע חזנים אין א גוטן כאר
אין פרידוואלד'ס זאל
פאלודניאווא 10
בילעטען שוין צו בעקומען פון 8 ביז 10 אווענד.

„SANATO“
כירורגיש-וועכנעריז-אנשטאלט
אגראדאווא 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאס
גינעקאלאגיש-וועכנעריז-
אבטיילונג
ד"ר מעד. ש. איינגער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד
רייזלער-קוריאנסקא ד"ר מעד. וו. אייכנער
פרייז פון א געבורט
אין 2-טען קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען
200 זל.
אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פאלאמאוו
כירורגישע אפטיילונג פון ד"ר מעד. מ. קאנטאר
עמפפאנגס-שעה'ן פון 1 ביז 2 נאכמיטאג.
אויגען-אפטיילונג פון ד"ר מעד. י. קראוש
עמפפאנגס-שעה'ן פון 11 ביז 12 נאכמיטאג.

קלאנג-קינא
MIMOZA
קילינסקיעגא 178
היינט און פאלגענדע טעג!
דאס גרויסע קלאנג-מייסטערווערק א. נ.:
דער זינגער פון די בערג
אין דער הויפטראלע:
LAURENCE TIBETT
אנהויב 4 נאכם., שבת און זונטאג 2 בייטאג.
אויפ'ן ערשטן סעאנס אלע פלעצער 60 גר

Dr. B.Robinson
פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86
צוריקגעקעהרט.

Dr. med. I. Grynberg
אינערליכע קראנקהייטען ספעצ. פאר הארץ
צוריקגעקעהרט
CEGIELNIANA 17 צעגעלניאנא
Telefo 17-415 טעלעפאן

יעדער איינציגער
מעבעל
האט זיך איבערצייגט, אז פאר
דיוואנעס, פעלצען, נייה-מאשינען, גארדעראבען אז"וו
צאהלט די העכסטע פרייזען
א.ווייצמאן שענקעוויטש 23
טעלעפאן 191-00.
מיר איז שטענדיג פערשידען געניצטע
מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

Dr. med. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 20193
ספעציאל-ארצט פאר מאגען-שוועכע-בעהאנדלונג
נעהמט אן פון 8—11 פריה און פון 5—8 אוונט.
זונטאג און יום-טובים פון 9—1 בייטאג.

Dr. med. G. GERSZTAJN
ספעציאל-ארצט פאר אויגען-קראנקהייט
צוריקגעקעהרט
טראגוטא 12, טעל. 175-10.
נעהמט אן פון 11—1 און פון 7—8 אוו.

Dr. Z. Rakowski
פאר אויערן-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקהייטען
9 קאנסטאנטינער 9 טעלעפאן 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אן
אין לאגעווניקער זגערזשער 17 פון 10 — 11 און פון 5—8.

1754

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאדז
10 סעפטעמבער 1931

אין די דרכים פון ווייצמאַנ'ען

דער ערשטער „מאַניפעסט" פונ'ם נייעם ציוניסטישען עקזעקוטיוו איז מעהר ווי אַן אויפרוף צו צאָהלען פאַר די קרנות, ער איז אין אַ געוויסען זינען אַ פּאָליטישער דאָקומענט — פאַר די ציוניסטען. ס'לאָזט זיך דאָ דערקענען דער בייט אויפ'ן פּרעזידענט־טראָן.

ווייצמאַן איז אין זיינע ווענדונגען צו די מאַסען נישט געווען צופיל בערעדעוודיג, ער איז געווען אין דער פּאָליטיק אַ קאָנספּיראַטאָר. און מאָדנע, ווי פּראַקטיש און פאָרזיכטיג און מעסיג ער איז געווען אין מעשים, אַזוי עקסטרעם־טרוימעריש איז ער געווען אין ווערטער, מ'האָט געגעבען דעם פאָלק די ווייטגעהענדסטע האָפענונגען כדי אַרויסצורופען אין איהם דעם געהעריגען ענטוזיאַזם.

און ווער ווייס, צי אָט די צווייאַיגקייט, אָט דער האַלטען די מאַסען אין שטענדיגער געהויבענער טעמפּעראַטור, בעת מ'האָט אַליין זעהר גוט געוואוסט ווי נידעריג עס שטייט דער טערמאָמעטער, האָט עס נישט געבראַכט צו דער קאַטאַסטראָפע אין ווייצמאַנס נשמה, אין וועלכער דער בעהאַלטענער אמת האָט פּלוצים עקספּלאָדירט און אויפגעריסען קודם ווייצמאַנס אייגענע פּאָזיציע...

סאָקאָלאָוו דער דיפּלאָמאַט, נעהמט אָן, קענטיג, אַ גאַנץ אַנדער טאַקטיק, דער איצטיגער מאַניפעסט איז פול מיט פּאָליטישע דעקלאַראַציעס, וועלכע בעטען זיך, מ'זאָל זיי דרש'ענען.

ס'וועט זיין פערשטעהט זיך, צו נאַאיוו צו גלויבען אין זייער הונדערט־פּראָצענטיגער אָפענהאַרציגקייט, דערפאַר איז עס דאָך דיפּלאָמאַטיע, אָבער אַז דער היינטיגער עקזעקוטיוו האַלט נישט דעם עולם פאַר אַ גולם און רעדט מיט איהם, ווי מיט אַ גרויסען רייפען מענשען, דערין איז קיין ספק נישט.

באַלד אין אַריינפיהר וואַרפט זיך אין די אויגען דער אויסדרוק פון צוטרוי צו דער מאַנדאַטאַר־מאַכט, פולער ווייצמאַניזם און אַבסאָלוטע אָפּגרענצונג פונ'ם רעוויזיאָניזם. עפּעס ווי אַ העפטשקע געוואָרפען זשאַבאָטינסקין מיט אַלע זיינע „איררידענטאַ"־שטימונגען...

און נישט ווילענדיג מוז ווערען אויפפאַלענדיג דער פאַקט, וואָס אונטער אָט דער לאָיאַליטעט־דעקלאַראַציע איז אונטערגעשריבען אויך העשל פאַרבשטיין, וועלכער האָט מיט אַזאַ פערביטערונג געשטורעמט ענגלאַנד פאַר און אויפ'ן קאָנגרעס, אַ יודישער גזלן!...

געטריי די בעשלוסען פונ'ם לעצטען קאָנגרעס, ווערט אין מאַניפעסט מיט קיין איינציגען וואָרט נישט דערמאָנט דער עקסטרעמער ענדציל. אַפילו נישט אין אַ מליצה־פאָרם, נאָר ס'ווערט בפירוש אונטערגעשטראָכען די ווייצמאַנישע פאָרמול וועגען פּאַריטעט, קיינער פון די צוויי פעלקער אין א"י זאָל נישט הערשען און נישט בעהערשט ווערען.

דאָס איז, לויט'ן מאַניפעסט, די מאַקסימום־פּראָגראַם, און דערוויל ווערט צוגעזאָגט צו קעמפען, ניין, נישט קעמפען, נאָר פערהאַנדלען מיט גרויס־בריטאַניע מכוח דער פאָדערונג פון אַ פרייער עליה און באָדען־דערווערב.

אין אַ מינאָר־טאָן ווערט גערעדט וועגען די יודיש־אַראַבישע בעציהונגען, וועלכע זענען „נאָך בעטריבט דורכ'ן פאָראורטיילען און מיספערשטענדנישען". ס'ווערט אויסגעדריקט דער פערלאַנג צו קומען צו אַ פערשטענדיגונג מיט די אַראַבער, ס'ווערט אָבער נישט אָנגעוויזען אַז דערויף איז שוין איצט פערהאַן וועלכע ס'איז האָפענונג...

אין דער פּראַקטישער פּראָגראַם ווערט אין דער ערשטער רייע אַוועקגעשטעלט די לאַנדווירטשאַפט. נאָכדעם די אינדוסטריע און צולעצט דער האַנדעל, דער אידעאַל פון אַרבייט, פון חלוציזם, ווערט בעזונדערס אונטערגעשטראָכען, ווי דער שילד פונ'ם גאַנצען אויפבוי־ווערק, דאָס שטימט ווידער איינגאַנצען מיט ווייצמאַנס פּאָליטישער שיטה; אויף וויפיל אָבער עס שטימט מיט דער איצטיגער ווירקליכקייט דאַרפען מיר זיך נאָך ערשט איבערצייגען, דערווייל ווייסען מיר, אַז אין לעבען רעדט מען מעהר וועגען מיטעלשטאַנד...

און איצט אָרגאַניזאַציאָנעלע פּראָבלעמען:

די ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע מוז פערברייטערט ווערען, די פּראָפּאַגאַנדע מוז געפיהרט ווערען בעזונדערס צווישען דער יוגענד, דאָ וואָלט אַזאַ וואונדערבאַרער סטיליסט ווי פּרעזידענט סאָקאָלאָוו אייגענטליך געקענט פאָרמולירען קורץ דעם אינהאַלט פון דער פּראָפּאַגאַנדע פאַר דער יוגענד, אָבער דער מאַניפעסט בעגנוגענט זיך גראָד אין דעם אָרט מיט אַלגעמיינע פראַזעס, וועגען „נאַציאָנאַלער ענטשלאָסענהייט" און „האָפענונגען פונ'ם יודענטום אין עתיד". אין וואָס זאָל זיך אויסדריקען די ענטשלאָסענהייט און אויף וואָס זאָל מען האָפען, — דאָס ווערט נישט אויסגעטייטשט.

אין איינקלאַנג מיט ווייצמאַנס פּאָליטיק און אין פולער סתירה מיט דער רעוויזיאָניסטישער און ראַדיקאַלער פראַזעאָלאָגיע איז דער פּאַסוס וועגען דער פערברייטערטער אַגענץ וועלכע ווערט אָנגערופען „אונזערע פּאַרטנערן" און מ'ווערט אַפילו אויסגעדריקט דער וואונש, אַז זי, די פערברייטערטע אַגענץ זאָל געשמידט ווערען צו אַ שטאַרקען ווערקצייג פון קאָנסטרוקטיווער אויפבוי־אַרבייט, אַז די דאָזיגע שמירעכץ קען אַדורכגעפיהרט ווערען דורך דעמאָקראַטיזאַציע פון דער אַגענץ, זאָגט נישט דער מאַניפעסט. אַלענפאַלס, אויב די ציוניסטען אויף די ערטער זאָלען פאָלגען דעם מאַניפעסט פונ'ם עקזעקוטיוו, דאַרפען זיי איבעררייסען די ביז־איצטיגע טאַקטיק פון איגנאָרירען די אַגענץ־יודען...

און כדי נישט צו דערלאָזען קיין טעות אין די פּאָליטישע ריכט־ליניעס פונ'ם עקזעקוטיוו, ווערט אין סוף פון מאַניפעסט בפירוש אַוועקגעשטעלט ד"ר ווייצמאַן אין דערזעלביגער הויך ווי ד"ר הערצל...

קורץ, דער מאַניפעסט בעווייזט, אַז דער נייער ציוניסטישער עקזעקוטיוו איז ענטשלאָסען צו גיין ווייטער אין ווייצמאַנס דרכים, נישט אָפּווייכענדיג פון זיי קיין איינציגען טראָט אויף לינקס אַדער רעכטס...

ש. ס.

דער קריזיס איז געקומען פון אַמעריקע

און פון דאָרט דאַרף מען ערוואַרטען די ישועות

שטאַנד־געריכטען אַ סימן פון נערוועזישקייט

(שטימען פון דער פוילישער פּרעסע)

אין „איל. קור. צאָדז." פערנעהמט זיך דער עקאָנאָמישער רעדאַקטאָר פון דער צייטונג מיט דער פראַגע, צי וועט ווערען בעסער און פון וואַנען קאָן מען ערוואַרטען די הילף געגען דעם קריזיס, וואָס הערשט אין דער וועלט. דער מחבר ווייזט קודם כל אָן דערויף, אַז דער קריזיס האָט ביי אַלע זיינע שלעכטע זייטען אויך געוויסע גוטע, דהיינו, די פּראָדוקציע ווערט ראַציאָנאַליזירט, די שוואַכע אונטערנעהמונגען געהען אונטער און טרעטען אָפּ דעם פּלאַץ פאַר די בעסטע און צום מאָדערנסטע איינגעריכטעטע. ווייטער ווייזט אָן דער אויטאָר דערויף, אַז עס איז בכלל זעהר שווער צו שטעלען האָראָסקאָפּען מכח דעם גאַנג פון אַ קריזיס. די נביאות, וועלכע זענען אין ענהליכע פאַלען ביי אַנדערע קריזיסען געמאַכט געוואָרען, האָבען זיך, צום גרעסטען טייל אַרויסגעוויזען פאַר פאַלש. אַזוי איז עס געווען בעת דעם קריזיס אין די יאָהרען 1920 און 1921, ווען פיל עקאָנאָמיסטען האָבען מיט דער פולער זיכערקייט בעהויפּטעט, אַז דער קריזיס איז אַריין אין אַ סטאַדיום פון האָפענונגסלאָזיגקייט און אַז עס זענען בכלל גאָרנישטאָ קיין אויסזיכטען ער זאָל זיך ענדיגען, די אַלע פּראָגנאָזען האָבען זיך אַרויסגעוויזען פאַר פאַלש.

מען דאַרף אַלזאָ אָננעהמען, אַז אויך דער איצטיגער קריזיס וועט זיך פריהער אַדער שפּעטער ענדיגען. פון וואַנען זשע אַלזאָ, פרעגט דער מחבר קאָן קומען די פערבעסערונג? און ער ענטפערט, אַז פונקט אַזוי ווי דער קריזיס האָט זיך אָנגעהויבען אין אַמעריקע, אַזוי דאַרף מען ערוואַרטען וועט אויך פון דאָרט קומען די פערבעסערונג פון דער אינטערנאַציאָנאַלער ווירטשאַפט, ווייל וועגען אַלוועלטליכען מאַרק דעצידירט דער אַמעריקאַנישער מאַרק. ווען אין אַמעריקאַ וועט פאַריבער די צייט פון פאַלען פון די פרייזען, קאָן די אייראָפּעאישע ווירטשאַפט אַריין אין אַ סטאַדיום פון פערבעסערונג. די אויגען פון אייראָפּאַ זענען געווענדעט אויף אַמעריקאַ. די ידיעות, וואָס קומען פון דאָרט אָן, זענען אמת, נישט קיין פרעהליכע, די אַרבייטסלאָזיגקייט איז דאָרט אונגעהויער גרויס, אין אַ גאַנצער רייה פון די וויכטיגסטע אינדוסטריע־צווייגען הערשט אַ פולקאָמענער שטילשטאַנד, די פרייזען פון די רויה־שטאָפען, האַלטען ווייטער אין איין פאַלען.

אָבער דאָך זענען פערהאַן געוויסע סמנים פון אַ פערבעסערונג אין אַמעריקע, די געלד־בערזע ווייזט אַרויס אַ בעדייטענד גרעסערען ווידערשטאַנד די זאַפּאַסען סחורות ווערען ביסלעכווייז קלענער און די סוחרים הויבען ווידער אָן צו מאַכען זייערע איינקויפען א. ד. גל.

דער מחבר איז זעהר פאָרזיכטיג און וויל פון די אָנגעוויזענע סמנים נישט דרינגען, אַז עס געהט שוין צו אַ פערבעסערונג פון דער קאָניונקטור, מען קאָן נישט מיט זיכערקייט זאָגען, ווען די אמת'ע בעסערונג וועט זיך אָנהויבען, יעדענפאַלס האַלט ער, אַז די פּאַנישע און האָפענונגסלאָזע שטימונגען האָבען נישט קיין פולע בערעכטיגונג.

* * *

דאָס איינפיהרען שטאַנד־געריכטען אויפ'ן געביט פון דער גאַנצער פוילישער רעפּובליק ערקלערט דער „ראָבאָטניק" מיט דעם נערוועזישען צושטאַנד וואָס הערשט אין לאַגער פון דער סאַנאַציע.

„די פעראָרדנונג פון מיניסטאָרען־ראַט, שרייבט דער אָרגאַן פון פּ.פּ.ס. וואַרפט פיל ליכט אויף דעם פּסיכישען מצב פון דער סאַנאַציע, און פון דעם שטאַנדפּונקט גענומען ווייסט זיך, נישט ווילענדיג אַרויס דאָס וואָרט „נערוועז".

די צייטונג ווייזט אויף אַז די נערוועזישקייט איז ביי דער סאַנאַציע נישט עפּעס נייעס, די דאָזיגע נערוועזישקייט האָט שוין די סאַנאַציע אַרויסגעוויזען אויך ביי אַנדערע געלעגענהייטען ווי נאָך דעם אַטענטאַט אויפ'ן מאַרשאַל פּילסודסקי, נאָך דער טראַגעדיע אין טשענסטאָכאָוו א.אַ.וו.

מיר זענען דעריבער, שרייבט די צייטונג, נישט ווייט פון אמת, ווען מיר שרייבען אויך דאָס מאָל צו די נערוועזען אַ גרויסען חלק אין דער דעציזיע וועגען איינפיהרען די שטאַנד־געריכטען. אָבער ווער עס קען אַביסעל געשיכטע דער ווייסט, אַז אַזאַ מין נערוועזישקייט איז אַן אויסערליכער סימן פאַר אַן אָרגאַנישער קראַנקהייט פון סיסטעם, ווייל די פּראַקטיק פון דער געשיכטע קען אויך אַזעלכע רעגירונגס־סיסטעמען, וואָס דאַרפען נישט אָנקומען צו „אויסערגעוועהנליכע מיטלען".

מאַקדאָנאַלד — דער איינזאַמסטער מענש אין ענגלאַנד

זיין פּאָרטרעט געשילדערט פון אַ דייטשען זשורנאַליסט

דער בעקאַנטער דייטשער זשורנאַליסט ווערטהיימער, אַן אַלטער פריינד פון מאַקדאָנאַלד'ן, מאָלט אין איינער פון די דייטשע צייטונגען אַ זעהר אינטערעסאַנטען פּאָרטרעט פונ'ם פּרעמיער פון דער נאַציאָנאַלער רעגירונג אין ענגלאַנד.

נישטאָ אין ענגלאַנד קיין מעהר איינזאַמער מענש ווי מאַקדאָנאַלד. קיינער פון זיינע נאָהענטע קאָן נישט זאָגען, אַז ער קען באמת מאַקדאָנאַלד'ן, קיינער קאָן זיך נישט בערימען, אַז ער געניסט פון זיין פולען צוטרוי און פון זיין פריינדשאַפט, בלויז אויף דער עסטראַדע בעזיגט ער זיין געוועהנליכע צוריקגעהאַלטענקייט און עפענט זיין נשמה איינגאַנצען, זיינע רעדעס אויף די מיטינגען זענען שטענדיג אויסערגעוועהנליך אויפריכטיג.

פיל זייטען אין כאַראַקטער פון מאַקדאָנאַלד'ן זענען רעטזעלהאַפט און נישט צו דערקלערען. עס איז דעריבער קיין וואונדער נישט, וואָס אַרום זיין פּערזאָן האָבען זיך געשאַפען לעגענדעס. אַ געוויסע צווייזייטיגקייט אין דעם אויסערליכען אויסזעהען זיינעם ערקלערט מען דערמיט, וואָס זיין פאָטער איז געווען אַן אַריסטאָקראַט און זיין מוטער איז געווען אַ געוועהנליכע לאַנד־פרוי. אָבער די פערגאַנגענהייט נויטיגט זיך נישט אין קיין לעגענדעס. שטאַמענדיג פון פויערים, האָט ער זיך דערהויבען צו דער העכסטער שטופע פון מאַכט, פערנעהמענדיג אין ענגלאַנד דאָס צווייטע אָרט נאָך דעם קעניג.

פאַר מאַקדאָנאַלד'ן איז נישטאָ קיין בעסער פערגעניגען ווי צו וואַנדערען איבער'ן לאַנד מיט אַ רוקזאַק אויף די פלייצעס און מיט אַ שטעקען אין דער האַנד, אַרויסרייסענדיג זיך פון לאָנדאָנער גהינום, קאָן ער אין אַ טאָג מאַכען נישט ווייניגער ווי דרייסיג קילאָמעטער שפּאַציר צופוס, לויט זיין וועלט־אַנשויאונג איז ער אַ קריסט אַ מאָראַליסט. זיין סאָציאַליזם לאָזט זיך פון שטאַנדפּונקט פון דער אָרטאָדאָקסאַלער דאָקטרין שטאַרק בעשטרייטען. געמאַכט מאַקדאָנאַלד'ן פאַר אַ סאָציאַליסט האָט נישט די פילאָזאָפיע, נאָר די וויסענשאַפט. צום סאָציאַליזם, האָט ער אַמאָל געזאָגט צו ווערטהיימער'ן, האָט מיך געבראַכט די ביאָלאָגיע און די געאָלאָגיע.

מאַקדאָנאַלד איז אַ שטאַרקער ליבהאָבער פון קונסט. ער איז אַ גרויסער פערעהרער פון שעקספּיר'ן, פון די דייטשע קאָמפּאָזיטאָרען, פון די איטאַליענישע מאָלערס.

מאַקדאָנאַלד גלויבט אין זיין מיסיע. לויט זיין טיפער איבערצייגונג איז ער בערופען איינצואָרדנען אויף אַ בעסערען אופן נישט נאָר ענגלאַנד, נאָר גאַנץ אייראָפּע.

היילונג מיט דיסטילירט וואַסער

די סענסאַציאָנעלע ענטדעקונג פון פּראָפ. גלעסנער

מיר האָבען נעכטען געבראַכט דאָס בילד פון ווינער פּראָפעסאָר גלעסנער, וועלכער האָט ענטדעקט אַ סענסאַציאָנעלע מעטאָדע פון היילען אַ רייה קראַנקהייטען, מיט דיסטילירט וואַסער. די ווינער בלעטער ברענגען וועגען דער דאָזיגער ענטדעקונג די פאָלגענדע איינצעלהייטען.

די ערשטע עקספּערימענטען האָט פּראָפעסאָר גלעסנער געמאַכט איבער זיך אַליין, ער האָט אַ לאַנגע צייט געטרונקען זעהר פיל דיסטילירט וואַסער און ער האָט בעמערקט, אַז דאָס האָט אויף איהם זעהר אַ גוטע ווירקונג, ביז איצט האָט געהערשט אַ פאָראורטייל, אַז דיסטילירט וואַסער איז גיפט פאַר'ן אָרגאַניזם, ווייל עס ענטהאַלט נישט אין זיך קיין שום זאַלצען, פּראָפ. גלעזנער האָט אויף זיך אַליין בעוויזען, אַז דאָס איז אַ פאָראורטייל, דאַן איז ער אַריבער צו קליניש עקספּערימענטען, מען האָט זיי נישט געמאַכט קיין שום איינשפּריצונגען. די גאַנצע היילונג איז בעשטאַנען דערין, וואָס דער קראַנקער האָט פאַר יעדען מאָלצייט אויסגעטרונקען אַ פערטעל ליטער דיסטילירט וואַסער, אַרום און אַרום פון איין ביז צוויי ליטער אַ טאָג. די גלענצענדע רעזולטאַטען פון דעם דאָזיגען מעטאָד האָבען בעוויזען, אַז דאָס דיסטילירטע וואַסער פערמאָגט אַ קאָלאָסאַלע הייל־קראַפט.

דער גרויסער סכום וואַסער אין אָרגאַניזם רופט אַרויס אַ שטאַרקען אויסטייל פון אורין, און דאָס דיסטילירטע וואַסער שווענקט אַזוי צו זאָגען אַרויס אַלע שעדליכע שטאָפען פון אָרגאַניזם, די ווירקונג פון גלעסנער'ס מעטאָדע ווייזט זיך בעזונדערס אַרויס אין פאַלען פון אורעמיע (פערגיפטונג מיט אוריך־זויערע) אַפילו אין די שווערסטע פאַלען. נאָך אַ קורצער צייט הייבט דער אורין־פענכער ווידער אָן צו פונקציאָנירען נאָרמאַל און די פערגיפטונג פון אָרגאַניזם געהט דורך. דאָס דיסטילירטע וואַסער וואַשט בוכשטעבליך אַדורך דאָס פערסמטע בלוט.

גלענצענדע רעזולטאַטען האָט געגעבען דאָס היילען לויט'ן מעטאָד פון פּראָפ. גלעסנער שטיינער אין אורין־פענכער; געלבזוכט ווערט אויסגעהיילט אין משך פון צוויי־דריי טעג.

אַ בעזונדערס גרויסע בעדייטונג האָט דאָס היילען פון הויכען בלוט־דרוק, אמת, נאָר אין די פאַלען, ווען די קראַנקהייט איז געקומען נישט אַלס רעזולטאַט פון אַרטעריע־סקלעראָזע. נאַטירליך קאָן מען נישט בעטראַכטען די מעטאָדע פון פּראָפ. גלעסנער פאַר אַן אוניווערסאַל היילמיטעל, אין מאַנכע פאַלען איז זי אַפילו שעדליך, דער קראַנקער דאַרף יעדענפאַלס זיך פריהער בעראַטען מיט אַ דאָקטאָר איידער ער טרעט צו זיך צו היילען, עס זענען פערהאַן קראַנקהייטען ביי וועלכע אין אָרגאַניזם דאַרפען אַריינגעפיהרט ווערען וואָס ווייניגער פליסיגקייטען.

די מעטאָדע פון פּראָפ. גלעסנער ווערט איצט אויסגעפּרובט אין אַ רייה דייטשע און עסטרייכישע קליניקעס.

מאַיאָר אַרמסבי־גאָר אין דער נייער ענגלישער רעגירונג

לאָנדאָן, (יט"א) דער געוו. קאָלאָניען־אונטערשטאַטס־סעקרעטאַר אין באַלדווין־קאַבינעט מאַיאָר אַרמסבי־גאָר איז אַריינגעטרעטען אין דער נייער ענגלישער נאַציאָנאַל־רעגירונג, אין וועלכער ער פערנעהמט, דעם אַמט פון גענעראַל־פּאָסטמייסטער. ה' אַרמסבי־גאָר איז איינער פון די וואָרט־פיהרער פון דער יעניגער גרופּע ענגלישע שטאַטס־מענער, וואָס שטעלען זיך איין פאַר אַ שטרענגער דורכפיהרונג פון דער באַלפור־דעקלאַראַציע און זיין שטיצען די יודישע נאַציאָנאַל־היים. אין פּאַרלאַמענט פלעגט ער אָפט אָפּשטויסען אַנגריפען געגען ציוניזם.

Prywatne POGOTOWIE LEKARSKIE
ZIELONA 6.
Telefon 12-333
tel. 12-333
tel. 12-333
ערטיילט דרינגענדע ערצטליכע הילף אין אַלע פּלוצימדיגע מאָרפאַלען צו יעדער צייט ביי טאָג און ביי נאַכט ווי אויך אין אַלע אַקושעריע און גינעקאָלאָגישע הילף.

בעלגישער געלערנטער ל. מולען אין די לאַפּעס פון פאַשיזם

(בריף פון אַנטווערפּען)

די בעלגישע פּרעסע איז לעצטענס פול מיט לאַנגע אַרטיקלען וועגען דעם פּראָצעס וועלכער האָט זיך אָנגעהויבען דעם 1־טען סעפּטעמבער אין איטאַליע איבער׳ן בעלגישען געלערנטען לעאָ מולען.

דער בעשולדיגטער איז אַ יונגער מאַן אין עלטער פון 26 יאָהר, פּראָפ. פון בריסעלער אוניווערזיטעט. דעם 30 מערץ ה. י. איז מולען אַוועק מיט אַ גרופּע ! סטודענטען אויף אַ וויסענשאַפטליכע עקסקורסיע קיין איטאַליע. אין עטליכע טעג אַרום איז מולען פּלוצלונג פערשוואונדען געוואָרען, ווי אין וואַסער אַריין. זיינע חברים האָבען געזעהען זיך געצוואונגען אומצוקעהרען אַליין, אָהן איהם, קיין בעלגיע. אָט די פּלוצלונגדיגע פערשווינדען איז אויס בעקומען געהיימנישפול, און אַרויסגערופען פערשידענע השערות, די עלטערען פון מולען האָבען זיך געווענדעט צום אויסער׳ן־מיניסטער, מען האָט טעלעגראַפירט צום בעלגישען אַמבאַסאַדאָר אין רוים אָבער מען האָט גאָרנישט געקאָנט אַרויסבעקומען. די פאַשיסטישע רעגירונג האָט געהאַלטען אין איין טענה׳ן: „השומר אָחיך אָנכי?״... שפּעטער איז מען דערגאַנגען אַז מולען איז אַריינגעפאַלען אין די נעצען פון דער מוסאָליני געהיים־פּאָליציי און איז אַרעסטירט, מען האָט אָבער בשום אופן נישט געקאָנט זיך דערוויסען די סיבות פונ׳ם אַרעסט.

אָט די געשעהעניש האָט אויפגערודערט גאַנץ בעלגיע. ל. מולען איז זעהר פּאָפּולער און בעליבט אין בריסעל, בעזונדערס צווישען די אינטעלעקטועלע קרייזען.

די פּראָפעסאָרען און די סטודענטען האָבען איינגעאָרדענט מאַסען־דעמאָנסטראַציעס מיטינגען, דעפּעראַטען אין וועלכע מען האָט דער פאַשיסטישער איטאַליע גאַנץ פיין מכבד געווען... פּלאַקאַטען האָבען בעדעקט די ווענט מיט פערשידענע קאַריקאַטורען על ה׳ ועל משיחו, אויף מוסאָליני׳ן מיט זיינע יוצרי משרתים, מען האָט געוויזען בילדער ווי די גראָבע מגושמדיגע האַנט פון דיקטאַטאָר שטיקט דעם יונגען געלערנטען, מען האָט אַפילו גענומען אַ „ויצעקו״ אַרום דער איטאַליענישער אַמבאַסאַדע אין בריסעל, דער פּועל יוצא איז געווען צעבראָכענע שויבען, פּאָליציי, געהיים־אַגענטען און מולען איז געבליבען ווייטער... פערשפּאַרט.

אויך אין אויסלאַנד איז די זאַך נישט איבערגעקומען. די חדשים אַפּריל—מאַי זענען געווען חדשים פון פּראָטעסטען, די אַלע פּראָטעסטען זענען אַרויסגעטרעטען אַקעגען דעם אויסנאַהם־געריכט, וואָס האָט געדאַרפט מולען משפּט׳ן. מען האָט מודה געהאַט, אַז עס וועט פון מולען צוגענומען ווער׳ן די פערטיידיגונגס־מעגליכקייט וועלכע איז בדרך כלל צוגעלאָזען ביי געוועהנליכע געריכטס־פערהאַנדלונגען.

דעם 25 מאַי האָט ה׳ אַרפינאַטי דער רעגירונג־סעקרעטאַר פאַר אויסערליכע ענינים, אונטער׳ן דרוק פון דער פּראָטעסט־אַקציע בעוויליגט צו מודיע זיין די סיבות פונ׳ם אַרעסט, אין דער דעפּוטאַטען־קאַמער אין רוים האָט ער ערקלערט, אַז ל. מולען ווערט בעשולדיגט אין אַריינשמוגלען קיין איטאַליע אַנטי־פאַשיסטישע ליטעראַטור, און אַז ער זאָל זיין אַ פערמיטלער צווישען די איטאַליענער עמיגראַנטען וועלכע געפינען זיך אין בעלגיע און די געגנער פון פאַשיזם, וועלכע געפינען זיך נאָך אין איטאַליע.

„קיינער וועט דאָך נישט בעהויפּטען — האָט ער ווייטער דערקלערט, — אַז דער איטאַליענישער רעזשים דאַרף נאָכטון די מילדקייט און טאָלעראַנץ, וועלכע דער בעלגישער סאָציאַל־דעמאָקראַטישער געריכט האָט אָנגעווענדעט אין בעצוג צום אַטענטאַטאָר אויפ׳ן לעבען פון אונזער פּרינץ״...

און דאָ ליגט דער הונט בעגראָבען. ווי בעקאַנט איז בעלגיען מיט איטאַליען מחותנים, קנעפּעל־שבקנעפּעל. פאַראַיאָהרען איז געפּראַוועט געוואָרען די חתונה צווישען דעם איטאַליענישען יורש־עצר הומבערט מיט דער בעלגישער פּרינצעסין מאַריע זשאָזע. למען האמת האָט מען אין דעמאָקראַטישען קרייזען געקוקט זעהר קרום אויפ׳ן יחוס־שדוך מיט די שוואַרצע העמדלען. אָבער חתן־כלה האָבען זיך פעליבט סכנת נפשות... אַז מען שמועסט ליבע איז דאָך נישט שייך... מאַכט זיך אַ מעשה אַז ביים וויזיט פון איטאַליענישען חתן אין בריסעל ווען ער האָט אַוועקגעלייגט בלומען אויפ׳ן קבר פון אומבעקאַנטען זעלנער, האָט זיך פערגלוסט מעשה שטן, איינעם אַן׳איטאַליענער, אַן׳אַנטי פאַשיסט דע ראָזאַ איהם דעם פּרינץ מכבד צו זיין מיט אַ רעוואָלווער קויל. על פי נס איז דער צוקונפטיגער בעלגישער איידעם ניצול געוואָר׳ן. דער בעלגישער געריכט האָט דאַן פערמשפּט דע ראָזאַ מיט 18 חדשים טורמע.

אָט דער מילדער אורטייל האָט נישט גושא חן געווען אין די אויגען פון איטאַליע. די איטאַליענישע פּרעסע האָט שטאַרק אַטאַקירט דעם בעלגישען געריכט. מען האָט געדאַרפט דע ראָזאַ לכל ההפחות טרענען די אָדערען לעבעדיגערהייט למען ישמעו ויראו... ס׳איז אַדורכגעלאָפען אַ שוואַרצע קאַץ צווישען ביידע לענדער, פון דעמאָלט אָן האָט זיך געצויגען דער רוגז, ביז וואַנען די תלמידים פון מוסאָליני האָבען געפונען דעם בעל חוב לגבות את חובו...

בנתיים זענען שוין אָנגעקומען ידיעות פון רוים אַז מולען איז פערמשפּט געוואָרען אויף צוויי יאָהר טורמע און נאָכדעם וועט מען איהם משלח זיין פון איטאַליענישען גן־עדן, די בעלגישע עפענטליכקייט וועלכע האָט נאָכגעפאָלגט מיט שפּאַנונג און שרעק די געריכט פערהאַנדלונגען האָט לייכטער אָפּגעאָטעמט. ווי איהר זעהט איז נישט נאָר גוט אַז מען האָט אַ באָבען אין אַרץ־ישראל, א מחותן אין איטאַליע איז אויך אַמאָל נישט שלעכט...

ז. בזשאָסטאָוויעצקי.

די שטאָט פון דער צוקונפט

ד״ר מיליאַרדער ראָקפעלער פּראָיעקטירט צו בויען א „אייזערנע שטאָט״ וואו פון די וואָלקען־קראַצערס זאָלען אַראָפּליכטען קינסטליכע פאָנטאַנען א. ד. גל.

לופט-וועג לאָנדאָן — חיפה — אינדיען

ירושלים (יט״א) פאָרשטעהער פון אימפּעריאַלען אינספּעקטאָריאַט פון בריטישען לופט־פלאָט האָבען דורכגעפיהרט אַן׳אינספּעקציע פון די שטחים אַרום חיפה׳ער ים־פּאָרט, מיט׳ן צוועק פעסטצושטעלען די מעגליכקייט פון איינאָרדנען דאָרט אַן׳אַעראָדראָם אין צוזאַמענהאַנג מיט׳ן איינפיהרען דעם נייעם לופט־וועג לאָנדאָן -- אינדיען, וואָס ווערט געעפנט אין מיטען אָקטאָבער ה. י.

פערמשפּט א מוהל אין ווייסרוסלאַנד צו 30 חדשים שטרענגע תפיסה

מאָסקווע, (י. ט. א.) אין דעם שטעטעל אָזאָריטש, ווייסרוסלאַנד, איז פאָרגעקומען אַ פּראָצעס געגען אַ מוהל, וועלכען דער בעשולדיגונגס־אַקט האָט פאָרגעוואָרפען, אַז צוליב דער מילה־אָפּעראַציע, וואָס ער האָט דורכגעפיהרט איבער א ניי־געבוירען קינד, איז דאָס לעצטע געשטאָרבען. הגם דאָס קינד איז געשטאָרבען איינינע טעג נאָכ׳ן ברית, האָט אָבער די מעדיצינישע עקספּערטיזע אנערקענט, אַז די מילה־אָפּעראַציע איז געווען די אונמיטעלבאַרע סיבה פון קינד׳ס טויט. דער פּראָצעס האָט געדויערט גאַנצע 12 שעה. דער מוהל איז פערמשפּט געוואָרען צו 30 חדשים שטרענגע תפיסה.

אויפשטאַנד אין דער טורמע פון באַרצעלאָנאַ

„אַגראָדזשאָינט״ פערענדיגט בויען א גרויסע פאַבריק אין קרים

די פאַבריק וועט זיין בלויז פאַר יודישע אַרבייטער

מאָסקווע. (יט״א) גלייכצייטיג מיט דער אַרבייט פון „אַגראָדזשאָינט״ אויפ׳ן געביט פון קאָלאָניזאַציע פיהרט ער אויך אַ גרויסע אַרבייט אויפ׳ן געביט פון אינדוסטריאַליזירען די יודישע מאַסען אין סאָוויעט־רוסלאַנד.

צענדליגער יודישע אַרטעלען און קאָאָפּעראַטיווע אונטערנעהמונגען זענען פאַר די לעצטע יאָהרען טיילווייז אָדער אינגאַנצען אויסגעשטאַטעט געוואָרען דורכ׳ן „אַגראָדזשאָינט״ מיט מאַשינען, געצייג אא״וו. אין איינינע פעלען, אויסגעהאָלפען געוואָרען מיט רויהשטאָף.

אין פערלויף פון פערגאַנגענעם יאָהר האָט דער „אַגראָדזשאָינט״ סובסידירט מיט געלד און מאַשינען די האַנדוועקער אונטערנעמונגען פון די „הילפס־געזעלשאַפטען״ אין 58 שטעט און שטעטלעך פון אוקראַינע, אין מאָסקווע, לענינגראַד און אין סימפעראָפּאָל אויף אַ סומע פון 900 טויזענד רובל.

די צאָהל קוסטאַר־אינדוסטריעלע אונטערנעמונגען, וואָס זענען אין פערלויף פון פערגאַנגענעם יאָהר אין דער אָדער יענער מאָס געשטיצט געוואָ־רען פון „אַגראָ־דזשאָינט״ איז געווען: צום 1. יאַנואַר 1930 — 235 מיט 6330 אַרבייטער, צום 1 יאַנואַר 1931 — 336 מיט 18 טויזענד 476 אַרבייטער, ד. ה. אַז די צאָהל אונטערנעמונגען סובסידירט פון „אַגראָדזשאָינט״, האָט זיך אין פערלויף פון יאָהר פערגרעסערט אויף איבער הונדערט און די צאָהל בעשעפטיגטע אין זיי האָט זיך פערדרייפאַכט. איצט האָט דער „אַגראָדזשאָינט״ אין פערענדיגען אַ גרויסע טריקאָטאַזש־פאַבריק אויף 600 אַרבייטער אין יעווּפּאַטאָריע, קרים.

די קרימער רעגירונג האָט אוועקגעשענקט פאַר דער פאַבריק די געביידע פון דער געוועזענער טורמע, וועלכע איז איבערגעבויט געוואָרען דורכ׳ן „אַגראָדזשאָינט״ פאַר אַ פאַבריק. עס ווערען אויך אויסגעבויט דירות פאַר די אַרבייטער. די פאַבריק וועט אויסגעשטאַט זיין מיט די נייעסטע אויסלענדישע מאַשינעס, וועלכע דער „אַגראָדזשאָינט״ האָט שוין איינגעקויפט און אַריינגעפיהרט קיין סאָוויעט רוסלאַנד.

דער „אַגראָדזשאָינט״ האָט איינגעלאַדענט אויסלענדישע ספּעציאַליסטען אויף איינצושטעלען די מאַשינעס, ווי אויך ספּעציאַליסטען צו לערנען די אַרבייטער אַרבייטען אויף זיי. די פאַבריק וועט בעשעפטיגען אויסשליסליך יודישע אַרבייטער. מייסטענטיילס יודישע פרויען פון די קליינע שטעטלעך, וואו זיי האָבען נישט קיין אויסזיכטען איינצואָרדנען זיך אויף אַרבייט.

אויפרוף פון הכנסת אורחים הכללי ובית תבשיל, חברון

טייערע מיטפיהלענדע ברידער! דער גרויסער חורבן וואָס איז מיט 2 יאָהר צוריק אויסגעגאָסען געוואָרען אויף אונזערע הייליגער דריי אבות׳דיגער שטאָט חברון, האָט, ווי בעוואוסט פערטריבען פון איהם דעם גאַנצען יודישען ישוב. ביז מיט איינינע מאָנאַטען צוריק, איז אונזער חברון געווען גענצליך ליידיג פון יודען. יעדער יוד אין ארץ־ישראל און אין חו״ל האָט בעזונדערס געקרעכצט אויף דעם חורבן פון חברון. פון אַלע זייטען האָט מען געהערט נאָר איין הילפסגעשריי: וואָס וועט די אבות שטאָדט! מאַכט צוריק אַ יודישען ישוב ביי דער „מערת המכפלה״! ב״ה דער אָנהויבענדער רוף איז נישט געבליבען אונבעאַנטוואָרט. סוף כל סוף האָבען זיך געפינען יודען וועלכע האָבען בעשלאָסען זיך אומצוקעהרען און זיך ווידער בעזעצען אין חברון.

מיר האָבען אַלזאָ שוין ווידער אַמאָל אַ יודישען ישוב אין חברון. ער איז נאָך יעצט קליין, אָבער מיט זעהר אַ גרויסע ווערט. ער וועט אונז אומקעהרען צוריק גאַנץ חברון. אום דעם געווינשטען ערפאָלג צו פערזיכערן האָבען מיר געגרינדעט אין חברון אַ „בית הכנסת אורחים ובית תבשיל״! דאָס איז דער ערשטער און דער וויכטיגסטער יסוד צום אויפבויאונג פון אַ גרעסערען יודישען ישוב אין חברון.

אם ערשטען מוז בעשאַפען ווערען אַן׳אָרט וואו אַ יודישער פוס זאָל קענען אַריינטרעטען, און וואו אַ קומענדער יוד זאָל האָבען וואו דעם קאָפּ צולייגען! זאָלען יודען קענען קומען קיין חברון, זאָלען זיי אַמערשטען און אַמווייניגסטען קענען קומען זעהן און בעזוכען די מערת־המכפלה! זאָלען זיי האָבען וואו אריינצוגעהן, וואו עפּעס אָפּצועסען, וואו אַ בעצונעכטיגען, און וואו אויך צו פערווייליען איינינע טעג. דאָס וועט ברענגען אַמעהרסטען יודען אין חברון, און דאָס וועט אויך ברענגען אַז איינינע אָדער פיל פון זיי זאָלען זיך אויך ווערען בעזעצען אין חברון.

דער „בית הכנסת אורחים הכללי און בית התבשיל״ אונזערער אין חברון גיט אויך צו פיל לעבען, און מיט דעם נייעם ישוב׳ל וועלכער פיהלט זיך, ווי זעלבסטפערשטענדליך. זעהר צלענד, איינזאַם און ווי פערוואָרפען אין די יעצט גאַנץ גויאישע שטאָט, דער בית הכנסת אורחים הכללי און בית התבשיל אונזערער אין חברון ציט און ברענגט צו נייע יודישע געזיכטער, און מאַכט דערמיט די ערשטע ווייניגע נייע יודישע בעזיצער פיהל פרייליכער און מוטיגער אויפ׳ן האַרצען.

מיר בעטען אייך אַלזאָ מיטפיהלענדע ברידער אונז צו העלפען אין אונזער ווערק. שיקט אייער הערציגע נדבה פאַר דעם „בית הכנסת אורחים און בית־התבשיל אין חברון. דורך אזא נדבה וועט איהר מקיים זיין נישט נאָר די מצוה פון הכנסת אורחים און צדקה לעניים, נאָר אויך מיטהעלפען צו דעם אויפבוי פון א נייעם יודישען ישוב אין אונזער הייליגער שטאָט חברון תובב״א.

מיר בעטען אַלע גדיבים און גבאים זיך אָנצושטרענגען און העלפען מיט איינינע נדבות און בעווירקען אַז אַנדערע זאָלען אויך נעמען אַנטייל אין דער גרויסער מצוה און אין זכות פון די אבות אברהם יצחק יעקב וועט איהר געהאָלפען ווערען מיט אַלעם גוטעס

בשם הגבאים

שלמה אליאך מ״מ המנהל

אין לאַנד פון מלכה שבא

(רייזע-באַשרייבונג)

פון אַביסיניען ווערט מיטגעטיילט, אַז דער קעניג ראַס-טאַפאַרי האָט אַרויסגעגעבן אַ דעקרעט וועגן אָפּשאַפן קנעכטשאַפט אין אַביסיניען. צוויי מיליאָן קנעכט וועלן ווער'ן פרייע מענשן.

דערפון איז צו דריגגען, אַז די ווייט פערוואָרפענע ווילדע מדינה ווער'ט מאָדער'ן, דער „נעגוס-נעגעסטי" (מלך המלכים) — ראַס טאַפאַרי האָט אָנגעהויבן איינפיהר'ען נייע רעפאָרמען באַלד ווי ער איז געוואָר'ן דער מושל פונ'ם לאַנד. זיין שטרעבונג איז, צו מאַכען זיין ווילדע לאַנד ענליך צו די איראָפּעאישע לענדער.

אויך אַ סך, אַ סך אחינו בני ישראל, וואָס געפינען זיך צווישען דער אַביסינישער בעפעלקערונג, וועלן געניסען פון דעם נייעם דעקרעט.

וויפיל יודען עס געפינען זיך אין אַביסיניען, איז זעהר שווער פעסטצושטעלן, ווייל די דאָרטיגע יודען האָבן איבערגענומען דעם קאָליר פון לייב און געזיכט פון דער בעפעלקערונג, צווישען וועלכער זיי לעבען, און אפשר איז עס פערקעהרט: — אפשר איז ריכטיג די השערה, אַז דער גאַנצער אַביסינישער פאָלק שטאַמט פון סעמיטען, וועלכע זענען אַמאָל געקומען אַהער פון אַראַביען? די השער'ה וועגן דעם אָפּשטאַם פון די אַביסינישע מלכים פון שלמה המלך, איז אין אַביסיניען אַ זיכער'ע זאַך, און זי ווער'ט אין זייער היסטאָריע דער'צעהלט אַזוי:

די מלכה שבא האָט זיך דערוואוסט, אַז שלמה המלך איז דער גרעסטער חכם פון דער וועלט; אַז ער פערשטעהט די שפּראַך פון חיות, עופות, פון ביימער, גראָזען און בלומען; אַז רייכע און שטאַרקע הערשער צאָהלען איהם צינזען; אַז פון אַלע לענדער פיהרט מען צו איהם גאָלד, זילבער און טייערע שטיינער... און די מלכה האָט זיך אַוועקגעלאָזט אין דער ווייטער נסיעה צו שלמה המלך מיט אַ סך קנעכט און דינסטען און מיט אַ סך טייער'ע מתנות. דער צוועק פון איהר בעזוך איז געווען איהם אויסצופּרובען, צי איז ער טאַקע אַזאַ חכם און טרעפען רעטעניש'ן? ווייל די קונסט איז געווען אין די אַלטע צייטען אַ בעווייז, אַז דער מענש, וואָס בעזיצט די פעהיגקייטען האָט אַ זעהר שאַרפען שכל. פאַר'ן אָנקומען אין שלמה המלכס רעזידענץ, האָט די מלכה זיך איבערגעטון אין מענער קליידער און האָט זיך פאָרגעשטעלט פאַר א יונגען מלך.

שלמה האָט דערקלערט דער פערשטעלטער מלכה אַלע רעטעניש'ן, וואָס זי האָט איהם געפרעגט; ער האָט נאָר געשוויגען וועגען איהר אייגענער רעטעניש, ווענען דעם, אַז ער ווייס דעם סוד, וואָס זי בעהאַלט פון איהם.

ווען עס איז געקומען די צייט פון שלאָפען, האָט שלמה פעראָרדענט אוועקצושטעלען אין זיין שלאָפצימער אַ בעט פאַר'ן „מלך", און איבער'ן בעט האָט ער געהייסען אויפהענגען אַ שיסעלע מיט האָניק.

ביינאַכט, האָט זיך שלמה המלך געמאַכט שלאָפענדיג, און מיט האַלב-אָפענע אויגען האָט ער געזעהען ווי זיין גאַסט לעקט דעם האָניק פון שיסעלע, ער האָט אַ זאָג געטון: — זעהסטו, איך האָב געוואוסט, אַז דו ביזט אַ פרוי, און האָב געהייסען אָנגריטען פאַר דיר אויף ביינאַכט נאַשער'י, — איצט בין איך איבערצייגט, אַז אַלץ וואָס איך האָב געהער'ט וועגן דיר, איז נישט איבערטריבען, — האָט געענטפער'ט די מלכה.

שלמה המלך האָט דערפיהלט אַלע איהרע וואונשען און די מלכה שבא האָט געבויר'ען פון איהם אַ זוהן, וועלכען מען האָט אַ נאָמען געגעבען „מענעליק". פון דעם מענעליק ציהט זיך די דינאַסטיע עד היום, אַזוי דער'צעהלט די אַביסינישע לעגענדע... ווען מען קומט אין יודישען קוואַרטאַל פון דער הויפּט-שטאָט — „אַדיס אבעבא", זעהט מען, אַז די יודען זענען אין זייער'ע מנהגים און זייער לעבענס-שטייגער אַנדערש פון די אַביסיניער.

כאָטש זיי וואוינען אונטערדריקט פון די הערשענדע איינוואוינער, זענען זיי דאָך ריינער, שענער, אַפילו דער אויסזעהען, כאָטש דער קאָליר איז דער זעלבער, איז אויך אַנדערש. עפּעס מערקט זיך אַ טרויעריגער אויסדרוק אין זייער'ע אויגען. עס איז אַ שוואַר'ץ פּנים, אָבער די מגושמדיגקייט איז נעאיידעלט געוואָר'ען. עס שפּילען אויפ'ן פּנים, און לויכטען דורך דער הויט איידעלע פאַרבען. לויט זייער'ע ווערטער, זענען צווישען די שקלאַפען אין לאַנד פעריהאַן אַ סך יודען. מעהר פון אַלץ ליידען זיי, אַזוי ווי ידי גאַנצע אַביסינישע בעפעלקערונג, פון די ריכטער. — ביז דאָ נישט לאַנג האָט אין אַביסיניע געהער'שט א יוסטיץ מיט שוידערליכע, גרויזאַמע שטראָף-געזעצען. קליינע גנבים פלעגט מען עפענטליך שמייסען אויפ'ן מאַרק. ב ייגרויסע גנבים האָט מען אָפּגעשניטען אַ האַנט, אַ פוס, אָבער איצט איז דאָס אַלץ פערשוואונדען. די באַרבאַרישע עקזעקוציע-פלעצער עקזיסטירען שוין מעהר נישט, נאָר דער געזעץ-בוך איז נאָך ביז'ן היינטיגען טאָג דער זעלביגער... „פעטא-נעגעסט" — דאָס רעכט פון די מלכים הייסט דאָס געזעץ-בוך, דער קאָדעקס, וואָס ווער'ט בענוצט אי ןאַביסיניען. דער גאַנצער בוך איז דורכגעזאַפּט מיט'ן גייסט פון „עין תחת עין". אין אַביסיניען קאָן זיין אַ ריכטער יעדער בירגער, אויב ער איז נאָר אַ קלוגער מענש. אַזעלכע פאָלקס-ריכטער משפּטען נאָר איבער קליינע פערברעכענס. וויכטיגע פערברעכענס ווער'ען בעהאַנדעלט דור'כ'ן קייזערליכען אויבער-ריכטער, וואָס טראָגט דעם טיטול — „אפא נעגוס". (די ליפּען פון קייזער).

די פאָלקס-ריכטער משפּטען אויף די ווינקלען גאַסען, צווישען די פאָלקס-ריכטער פון דער הויפּט-שטאָט אַדיס-אבעבא זענען ןפעריהאַן אַנדערע, וואָס זענען בעריהמט געוואָר'ען דורך זייער'ע גיכע און „יושר'דיגע" אורטיילען. אַזעלכע ריכטער האָבן גרויסען דערפאָלג און אונטערשיידען זיך שוין מיט גאַרנישט פון די פּראָפעסיאָנעלע שופטים.

ווי אַזוי זעהט אויס דער אַביסינישער „פּראָצעס"? די אָנקלאָגער און אָנגעקלאָגטע, צוזאַמען מיט זייער'ע אַדוואָקאַטען, שפּרינגען פאַר זיך מיט אויסגעשטרעקטע הענט און ברענגען זייער'ע ראיות מיט אַזאַ האַסטיגקייט און מיט אַזעלכע ווילדע בעוועגונגען, אַז עס איז פאַר'ן ריכטער ווירקליך זייער אַ שווער'ע זאַך, אַרויסצוגעבן אַ גערעכטען אורטייל. ווען דער פּראָצעס קאָן נישט בעהאַנדעלט ווער'ען אין איין טאָג, ווער'ט די זיצונג אָפּגעלייגט אויף מאָר'גען. אויף דער גאַנצער צייט, וואָס דער פּראָצעס איז איבערגעריסען געוואָר'ען, ווער'ען דער אָנקלאָגער מיט'ן אָנגעקלאָגטען צוזאַמענגעבונדען מיט זייער'ע אייגענע גאַרטלען; און דער אָנקלאָגער מוז היטען, דער אָנגעקלאָגטער זאָל נישט קאָנען ענטלויפען...

דער העכסטער ריכטער אין אַביסיניען איז דער נעגוס אַליין. עס פערטרעט איהם, ווי געזאָגט די „ליפּען פון קייזער". אַלע וויכטיגע פּראָצעסען מוזען פאָר'קומען אין דער הויפּט-שטאָט. די פּראָווינץ-ריכטער האָבן רעכט צו משפּטען נאָר איבער קליינע ענינים.

די געריכט - פערהאַנדלונגען אין אַביסיניען שלעפּען זיך זעהר לאַנג, אַנדערע יאָהרען-לאַנג, — אַ וויכטיגער פּראָצעס קומט פאָר אין אַ פּאַלאַץ.

דער אפא-נעגוס זיצט אויף אַ פּרעכטיגען פּערפּוטצען שטול, וואָס שטעהט אויף עטליכע שטיין-טרעפּ. לויט אַן'אַלטער טראַדיציע זיצען לעבען איהם אויף קליינע הילצערנע בענקלעך זעקס ריכטער פון דער לינקער זייט און זעקס פון דער רעכטער. אויף דער ערד צופיסנס פון די „בענקעל-ריכטער" זיצען נאָך אַנדערע שופטים, וואָס האַלטען אויף די קני גרויסע, אין לעדער-געבונדענע ביכער, בלעטער'ען אין זיי, לייענען און שרייבען עפּעס איין.

די גאַנצע געזעלשאַפט זעהט אויס זייער ערנסט, ביבליש; דער דאָזיגער איינדרוק ווערט נאָך מעהר פערשטאַרקט צוליב די שטאַרקע סעמיטישע פּנימער פון די אַביסיניער און זייער'ע שוואַרצע בערד, אָנגעטון זענען זיי אַלע אין שוואַרצע אָדער אין ווייסע לאַנגע בגדים. אַ טויטע שטילקייט. אַלע קוקען אויף די צדדים, וואָס שטעהען ביי די זייטען פון אפא-נעגוסעס שטול און גרייטען זיך, צום קאַמף פאַר גערעכטיגקייט.

שוידער'ליך איז נאָך דער ביז היינט אָנגענומענער מנהג פון „עין תחת עין, שין תחת שין", וואָס ווער'ט ד'ה נאָך אַלץ אויסגעטייטשט בוכשטעבלעך. אויב מען פּאַקט אַ מער'דער, קאָן די פאַמיליע פון דער'מאָר'דעטען פאָרערען, מען זאָל איהם אַרויסגעבען, און זיי מאַכען מיט איהם אַ סוף פונקט, אויף דעם זעלבען אופן, וואָס ער האָט אָנגעווענדעט ביים הר'געגען זייער קרוב. מען פיהרט איהם היינטע"ן שטאָט, וואו ער בעקומט זיין פּסק. אָפטמאָל טרעפען זיך צונויף עטליכע פאַמיליעס מיט זייער'ע קרבנות און עס הויבט זיך אָן אַ פאָרמעלע שחיטה. דערביי זענען די קרבנות נישט קיין לעמעלעך. נאָר ענערגישע באַנדיטען און ביז די נשמה שיידט זיך מיט'ן גוף, שטעלען די זייער'ע טויטער אַ שאַרפען ווידערשטאַנד; יענע אָבער לאָזען זיך נישט שטער'ען, און שטעכען און פייניגען דעם מער'דער אויף אַ שוידערליכען, באַרבאַרישען אופן.

די רייזע קיין אַביסיניען איז זעהר א שווער'ע צוליב דער גרויזאַמער היץ. ווען איך בין צוריק געקומען פון מיין רייזע אַרום דער וועלט און מען האָט מיר געפרעגט — „וואו איז דער הייסטער אָר'ט אין דער וועלט", האָב איך געענטפער'ט — „דזשיבוטי"! דזשיבוטי, דאָס איז דער פראַנצויזישער פּאָרט, פון וועלכען עס געהט דער וועג קיין אַביסיניען.

הייס איז אויפ'ן אינזעל צייל'אָן; הייס איז אין אינדיען. בכלל, זענען די היצען אין די טראָפּישע לענדער פאַר אונזערע מענשען ממש אומדערטרעגלעך; פונדעסטוועגען טראָגט מען זיי איבער; אָבער דאָס אַלץ איז גאַרנישט אַקעגען די היצען אין דזשיבוטי און אויפ'ן וועג קיין אַביסיניען, די עטליכע הונדער'ט קילאָמעטער מיט'ן אייזענבאַהן. דאָ הער'שט ממש אַן'אומבעשרייבליכע היץ. עס טראַגט זיך נאָך דערצו אַ שרעקליכער עיפּוש פון טויטע חיות, מיט וועלכע עס איז אויסגעזייט דער גאַנצער וועג. און דאָס אַלץ צוזאַמען מאַכט די רייזע אוממעגלעך...

א. רער'ער.

אינטערנאַציאָנאַלע ביוראָ-אויסשטעלונג אין בערלין

[illegible] ...ער ארבייט אויף די קאָמפּליצירטע שרייב- און רעכען-מאַשינען.

קרבנות פון שפּיאָנאַזש

סענסאַציאָנעל קרימינאַלישער דראַמע

(36

— איך האָב איהם דער'צעהלט אַלץ — האָט עטעל געזאָגט, - אַלץ, וואָס איך האָב געוואוסט פון מאַקסענס רייזע, פאַרוואָס ער איז אַוועק אין דעם ריוואָר-קאָרט-סקוועיר, פאַרוואָס ער האָט פערשפּעטיגט אין דער סינאַגאָגע, אָבער ער, דער אַדוואָקאַט האָט מיר גלייכגילטיג געענטפערט, אַז דאָס איז איהם אַלץ בעקאַנט, און אַז די גאַנצע מעשה האָט קיין שום ווערט נישט, ווייל זי קאָן זיך נישט שטיצען אויף קיין שום בעווייזען פון עדות.. אַך, ווען דו ווייסט, וויבני, ס'אַ־אַ קלאָג איך האָב פון איהם בעקומען מיט די דאָזיגע ווערטער!... בעהנדערס האָט מיך איבערראַשט דער טאָן מיט וועלכען זיי זענען געווען אַרויסגערעדט! צום גליק — האָט ער צוגעגעבען — דאַרף צום געריכט צושטעלען בעווייזען נישט די פערטיידיגונג נאָר די בעשולדיגונג: די דאָזיגע בעשולדיגונג דאַרף אין דעם פאַל בעווייזען ןאַז קאַרלין איז שולדיג, און מיר דאַרפען דערווייזען, אַז ער איז אומשולדיג... ער האָט געזאָגט „צום גליק" מיט אַזאַ טאָן פונקט ער וואָלט געהאַלטען פאַר אַבסאָלוט אוממעגליך צו דערווייזען די אומשולדיגקייט פון מאַקס'ן...

— ס'איז זעהר נאַריש!... איך בין זיכער, אַז ער האָט עס אַזוי געזאָגט דערפאַר, ווייל אויף אַזאַ שטייגער רעדען אַלע אַדוואָקאַטען... דו ווייסט דאָך עטעל, דעם וויץ ווי־אַזוי אַן'אַדוואָקאַט רעדט מיט זיין קליענט נאָכ'ן פּראָצעס: אין דער בעשולדיגטער פריי־געשפּראָכען זאָגט אַן'אַדוואָקאַט: — „איך האָב דעם פּראָצעס געוואונען"... טאָמער אָבער ווערט דער בעשולדיגטער פערמשפּט, זאָגט אַן'אַדוואָקאַט: — „מיר האָבען פערשפּילט!"... אַזוי איז עס טייערע עטעל, דו דאַרפסט זיך נישט איבערנעהמען פון אַדוואָקאַטישער פּאָליטיק... דו דאַרפסט נישט פערלירען דעם מוט! — האָט זי ווייך צוגעגעבען.

— יאָ, ריכטיג! אָבער דאָס אַלץ איז דאָך אַזוי שווער איבערצוטראָגען... ער האָפט אַז בראָון וועט מסכים זיין אַנטיילצונעהמען אין דער פערטיידיגונג!

— אַך, דאָס וואָלט געווען זעהר גוט! מאָריס זאָגט, אַז מיט בראָונען קען זיך קיינער נישט פערגלייכען!

— אין דער פערטיידיגונג... יאָ! — האָט עטעל טרויעריג איבערגעחזרט — וויבני, דאָס וואָלט געווען נאַריש, נאָר איך, ...ווען איך בין היינט אינדערפריה אַרויס פון שטוב, בין איך זיכער געווען, אַז מען וועט מאַקס'ען פריילאָזען, אין עטליכע שעה אַרום, און איצט... איצט איז דער ענין אָפּגעלייגט ביז'ן סוף פון דער אויספאָרשונג... און דערנאָך... דערנאָך, ספּעדינג זאָגט, אַז מאַקס וועט ווער'ען איבערגעגעבען אין געריכט, און אַז מען וועט איהם האַלטען אין דער טורמע וואָכען-לאַנג אפשר חדשים, און אַז דער פּראָצעס קאָן גאָר ווער'ען בעשטימט פאַר יאַנואַר!... מאַקס נעבעך!

די אומגליקליכע יונגע פרוי האָט פערשטעלט דעם פּנים מיט די הענד און איז אויסגעבראָכען אין אַ געוויין.

וויבני האָט געשוויגען.

זי האָט נישט געהאַט קיין ווער'טער אויף איינצונעמען און בערוהיגען איהר בעליבטער פריינדין.

אַ גאַנצען טאָג האָט זיך עטעל בעמיהט צו זיין מונטער און פריילין כדי נישט צו פערשאַפען עגמת נפש מיט איהר צער דעם מאַן איהרען, און נישט די פריינד און בעקאַנטע וועלכע האָבען זי בעזוכט אין משך פון טאָג.

איצט אָבער, איבערגעבליבענדיג אַליין מיט וויבני'ן, האָט זי זיך שוין מעהר נישט געקאָנט בעהערשען.

די הענד האָבען זיך איהר מאַכטלאָז אַראָפּגעלאָזט, זי האָט שוין נישט געגלויבט אין איהרע כוחות, און איהר גאַנץ ווועזן האָט אַרומגענומען אַ מוראָדיגע מידקייט....

דער פאָטער איהרער איז אַוועק אַהיים, אָבער נאָך מיטאָג האָט ער געזאָלט צוריקקומען, כדי אַרומצורעדען דעם ערנסטען זעהר וויכטיגען ענין.

פונוואַנען קריגען געלד אויף צו אָרגאַניזירען די פערטיידיגונג?

ספּעדינג זאָגט אַז מ'וועט האָבען נויטיג וויניציגסטענס אַ פינף טויזענד פונט...

מען האָט געדאַרפט פאַר יעדען פּרייז אין ערגיץ אַרויסקריגען דאָס געלד אָבער נישט זי, און נישט איהר פאָטער האָט געוואוסט צו וועמען זיי האָבען זיך צו ווענדען וועגען דעם.

מאַקס האָט בעקומען אַ גוטע גאַזשע, אָבער קיין אָפּגעשפּאָרט געלד האָט ער נישט פערמאָגט, אויב מ'זאָל נישט אַריינרעכענען אין חשבון די פאַר הונדער'ט פונט וואָס זענען בעשטימט געווען אויף איינצואָרדנען דאָס פאַמיליען-לעבען.

עטעל האָט דיספּאָנירט מיט אַ יעהרליכע הכנסה פון הונדער'ט פונט פּראָצענטער פון אַ קאַפּיטאַל וואָס אַ געשטאָרבענע מוהמע האָט איהר איבערגעלאָזט ירושה.

אָבער ריהרען דעם קאַפּיטאַל האָט מען נישט געקאָנט.

אַלזאָ, די געלד-פראַגע האָט אָנגענומען אַ טראַגישע בעדייטונג,

ווען עס האַנדעלט זיך וועגען אַן'אַנדער ענין וואָלט דער סער ראָבערט ראָלסאָן זיכער צוהילף געקומען מיט זיין דיזיגען קאַפּיטאַל און מיט זיין השפּעה אָבער איצט איז ער געווען זייער'ער אַ שונא. און זיין גאַנצען קאַפּיטאַל און ווירקונג האָט ער געווענדעט געגען זיי.

— איך ווייס אַליין נישט פאַרוואָס, — האָט עטעל פאָרטגעזעצט, ווישענדיג זיך די טרעהרען — אָבער מיר דוכט זיך אויס, אַז אַלץ און אַלע האָבען זיך פלוצים געווענדט געגען אונז... פאַרוואָס?... פאַרוואָס איז עס אונז בעשער'ט אַזאַ אומגליק!?... מאַקס האָט נישט געהאַט קיין צוטרוי צו דער לעדי ראָלסאָן, ער האָט זי נישט ליב געהאַט אָבער ס'איז איהם קיינמאָל נישט איינגעפאַלען צו טון איהר עפּעס בייז! אין אַט בעשולדיגט מען איהם אין דעם שרעקליכסטען פערברעכען נאָר דערפאַר, וואָס ער איז געווען נאָהענט פון דעם אָרט, וואו דאָס פערברעכען איז געשעהן, און דערפאַר, ווייל אין זיינע אינטערעסען איז געווען וואָס־שנעלער צוריקצוקעהרען די פּאַפּירען!...

(פאָרטזעצונג קומט).

ניי׳ער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער לעבען

ניי׳ער פאלקסבלאט

דאנערשטאג
10
כה
אלול תרצ״א

סעפטעמבער

זון-אויפגאנג 4.49
זון-אונטערגאנג 6.16

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1913

עס האט זיך אנגעהויבען די מיליטער-רע־גיסטראציע פון מענער, וואס זענען געבוירען גע־ווארען אין 1913

די רעגיסטראציע פיהרט אדורך די מיליטער־ביורא פון מאגיסטראט אויף זאוואדזקא 11, טעגליך פון 8 ביז 3 א זייגער.

עס דארפען זיך שטעלען:

היינט, דאנערשטאג, ד. 10 סעפט.

די, וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 3-טען קאמיסאריאט מיט די אותיות:

H Ch I J K

די, וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 8-טע קאמיסאריאט מיט די אותיות:

T U W Z Z.

מארגען, ד. 11 סעפטעמבער.

די וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 3-טען קאמיסאריאט, מיט די אותיות:

L Ł M N O

און די, וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 9 קאמי־סאריאט מיט די אותיות:

A B C D E F G

צוגאב פאבאר-קאמיסיע

שבת וועט אין לאקאל אויף קאשטשושקי 21 אמטירען א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר די יאהר־גענג 1910 און עלטער, וועלכע האבען נאך ביז־איצט נישט רעגולירט זייער בעציהונג צום מיליטער־דינסט. צו דער קאמיסיע דארפען זיך שטעלען אלע וועלכע וואוינען אויפ׳ן שטח פון די פאליציי-קאמי־סאריאטען: 2, 3, 5, 8, 9 און 11.

א קינד אהן אויפזיכט

ווערט שטערבליך אפגעבריהט

(2) אויף ראקאטשיגער 51 איז איבערגע־בליבען אהן אויפזיכט, דער 2 יעהריגער יוזעף זיק. דאס קינד איז אריינגעקראכן אויף דער הייסער קויך און זיך אזוי שווער אבגעבריהט, אז די פאגא־טאוויע האט עס געמוזט אפפיהרען אין אננא-מאר־יא-שפיטאל.

פון האנדעלס-געריכט

לאדזשער מאגיסטראט פערקלאגט די ווארשעווער אספאלט-געז. אויף א סומע פון 104.473 זל.

נעכטען איז אין האנדעלס-געריכט מארגעצי־מען א מערקווירדיגער פראצעס פון לאדזשער מאגיסטראט געגען דער „פוילישער אספאלט-געזעלשאפט“ אין ווארשא“.

דער לאדזשער מאגיסטראט, פערענדיגענדיג די אספאלט-ארבייטען האט נאך דער אפרעכענונג מיט דער דערמאהנטער געזעלשאפט ד. 18 יוני 1929 אפגעמאכט, דעם חוב פון 154.473.85 זל. צו דעקען אין וועקסלען מיט אייגענער אויסשטע־לונג אויף א טערמין פון 4 חדשים, אז די לעצטע ראטען זאל געצאהלט ווערען דעם 15 נאוועמבער 1931 דורך דריי פראלאנגירטע וועקסלען.

אנפאנג האט זיך די געזעלשאפט געהאלטען אין דעם אפמאך. און די וועקסלען פאר׳ן צאה־לונגס-טערמין צוריקגעשיקט דעם מאגיסטראט, אויף וועלכער דער מאגיסטראט האט דער פירמע געגע־בען געגען-וועקסלען.

אז ס׳איז אונטערגעקומען דער צאהלונגס־טערמין פון די לעצטע וועקסלען, האט דער מאגי־סטראט געשיקט בריף צו די אספאלט-פירמע, זי זאל צוריקשיקען די וועקסלען אויף דער סומע פון 154.473.85 זל. וועלכע ווערען פעליג דעם 30 יולי 1931, האט זיך די פירמע נישט וויסענדיג געמאכט און די וועקסלען נישט אפגעשיקט. די אספאלט-פירמע האט די וועקסלען איבערגעגעבען דער אספאלט-פירמע „קאנטינענטאל“, און די לעצ־טע האט די וועקסלען געלאזט אין קורס, ביז זיי זענען אריינגעפאלען אין א דאנציגער באנק.

דער מאגיסטראט, נישט וועלענדיג לאזען אייגענע וועקסלען צו פראטעסט, איז געווען גע־צווינגען דעם וועקסעל אויסצוקויפען. אויף די לעצטע צוויי אויסטויש-וועקסלען אויף 50 טויזענד און אויף 54.473.85 זל. וועלכע זענען פעליג אין אקטאבער און אין נאוועמבער ד. י. זענען אויך פון דער פירמע געלאזט געווארען אין קורס, און געפינען זיך איצט אין א דריטער האנד.

צוליב דעם, וואס דער מאגיסטראט איז גע־ווען געצווינגען אויסצוקויפען א וועקסעל אויף 154.473.85 זר. אין דער צייט, ווען די פירמע האט שוין געהאט אויסטויש-וועקסלען אויף דער סומע, און ביז היינט די אויסטויש-וועקסלען נישט אפגעשיקט, האט דעם מאגיסטראט געשטעלט אין א שווערע לאגע און בעשווערט דערמיט דעם בודזשעט.

דער מאגיסטראט פאדערט דערום פון דער דערמאנטע געזעלשאפט צוריקצואהלען דער שטאט-קאסע 104,473,85 זל. מיט פראצענטער און געריכט קאסטען.

נעכטען האט דאס געריכט בעהאנדעלט די אנקלאגע פון לאדזשער מאגיסטראט, און בעשלאסען צו לעגען אנ׳ארעסט אויף די לאגערן וואס בע־פינען זיך אין ווארשא.

דער ענין וועט בעהאנדעלט ווערען אויף איינע פון די נאהענטסטע געריכט-סעסיעס.

* * *

צוליב דעם אופאדלאשטש פון דער פירמע „לעדער און היימאן“ (קאנטנע 12|14) איז נעכטען פארגעקומען די ערשטע פערזאמלונג פון די קרעדיטארען.

דער געריכט-קאמיסאר, האט בעשלאסען די פאבריק צו לאזען אין גאנג, און איבערגעבען די פאבריק צו א פאכטער.

* ? *

א צווייטע קרעדיטארען-פערזאמלונג איז אויך פארגעקומען פון דער פירמע „א. ג. בארטש און זגערזש“, די הויפט-קרעדיטארען זענען ענג־לענדער און שווייצער.

ס׳איז בעשלאסען געווארען אויסצוּוועהלען צוויי סינדיקען.

געוו. פרעזעס פון האנדווערקער-קאמער ווערט בעשולדיגט

אין פעלשען בילאנסען, אויסשטעלן קוויטונגען אויף פיקטיווע הוצאות

דער בעשולדיגטער ראטמ. פון האנדוו.-קאמער קאפטשינסקי פארן געריכט

נעכטען איז אין שטאטישען געריכט פאר־געקומען אנ׳אינטערעסאנטער געזעלשאפטליכער פראצעס.

אויף אנ׳אלגעמיינער פערזאמלונג פון דער פוילישער האנדווערקער-רעסורסע האט א מיטגליד פון דער רעוויזיאנס-קאמיסיע פארגעווארפען דער פערוואלטונג, אז זי האט צוגעשטעלט א פאלשען בילאנס, אז די קאסע-קוויטונגען זענען אויסגעשטעלט אויף פיקטיווע אויסגאבען און אז דער פרעזעס פון דער רעסורסע, פרעזידענט פון דער האנדווערקער־קאמער האט דערפון געצויגען אייגענע נוצן. ה׳ שוואנקאווסקי האט זיך דערפון געפיהלט בעליידיגט און האט דעם מיטגליד פון דער רעוויזיאנס-קאמי־סיע קאפטשינסקי אנגעקלאגט אין געריכט.

דעם בעשולדיגטען האט פערטיידיגט אדוואקאט ציגאנסקי, אלס פערטרעטער פון בעשולדיגער איז ארויסגעטרעטען אדוואקאט מאנטלאק. אויפ׳ן פראצעס האט דער בעשולדיגטער ערקלערט, אז ער האלט ווייטער אונטער אלע בעשולדיגונגען בנוגע דעם הער שוואנקאווסקי. צוליב דעם האט אדוואקאט מאנטלאק פארגעלעגט דעם געריכט צו רופען אנ׳עקספערט, וועלכער זאל פעסטשטעלען, צי דער בילאנס איז געפעלשט.

דאס געריכט איז נאכגעקומען די ביטע פון אדוו. מאנטלאק און דער פראצעס איז דעריבער אפגעלעגט געווארען.

דרייסטער אבער נישט-געלונגענער איינברוך

אין דער פינאנץ-קאסע אויף אגראדאווא 28

די עלעקטרישע לעמפלעך האבען פערראטען די גנבים

(2) נעכטען אווענד האט א זשאנדארם, וואס וואוינט אין פאזנאנסקי׳ס פאמיליען-הייזער, אויף אגראדאווא 28, ארויסקוקענדיג פון פענסטער בע־מערקט, אז אין איינעם פון די פינאנץ-אמטען אויף אגראדאווא 28א דרעהען זיך ארום מענשען מיט עלעקטרישע טאשען לעמפלעך.

דער זשאנדארם האט דערוועגען מיטגעטיילט זיין שכן א פאליציאנט, און צוזאמען זענען זיי אהין זעהען. ווער עס זענען די „נאכט-געסט“ אין פינאנץ-אמטען.

צוקומענדיג נאהענט פון הויז, האט דער זשאנדארם, צוליב אומפארזיכטיגקייט, אויסגעשאסען פון רעוואלווער. אויפ׳ן אפהילך פון דעם רעוואל־ווער-שאס, האבען זיך פון א פענסטער פון ערשטען שטאק בליץ-שנעל ארויסגעלאזט דריי פערשוינען אויף א שטריק-לייטער און אנטלאפען דורך דעם גארטען, וואס געפינט זיך נעבען פאזנאנסקי׳ס ספארט-פלאץ.

דער זשאנדארם האט עטליכע מאל אויסגע־שאסען נאך די אנטלויפענדע, זיי איז אבער גע־לונגען נעלם צו ווערען.

אויפ׳ן ארט איז באלד אנגעקומען די אויס־פארשונגס-מאכט מיט׳ן קאמיסאר ווייער בראש און איינגעפיהרט אנ׳אויספארשונג. ס׳איז פעסטגע־שטעלט געווארען, אז די איינברעכער זענען אריין אין לאקאל פון 2-טען פינאנץ-אמט, און דורך דער פארלאגע געוואלט אריין אויפ׳ן פארטער, וואו ס׳געפינט זיך די פינאנץ קאסע. די איינברעכער זענען געווען גוט בעקאנט מיט די לאקאל בעדינ־גונגען. זיי זענען צוגעטרעטען צום „שטיקעל ארבייט“ ערשט האלב צוועלף ביינאכט, ווען ס׳ווערט גע־טוישט דער פאליציי-פאסטען.

אויפ׳ן ארט נעבען דער אויפגעריסענער פארלאגע, האבען זיי איבערגעלאזט פערשידענע איינברוך-מכשירים און א שטריק לייטער.

פאליציי פיהרט אנ׳ענערגישע אויספארשונג.

געשאסען אין גנבים

און שטערבליך פערוואונדעט זיין 8-יעהריג יונגעל

נעכטען האבען זיך אין דעם גוט פון מיכאל קרוקאווסקי אין דארף מיכאלובעק אריינבעקומען גנבים און האבען געוואלט בעגנבענען די וואוינונג דאס האט בעמערקט קרוקאווסקיס 8-יעהריג יונגעל און האט אלארמירט די עלטערן, קרוקאווסקי האט געכאפט א ביקס און נאכגעשאסען די אנטלויפענדיגע גנבים. ער האט אבער געטראפען זיין אייגען יונגעל און איהם שטערבליך פערוואונדעט אין ברוסט. דאס קינד האט מען אין א גסיסה-צושטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל.

זי האט נישט געקענט צוזעהען דעם צער פון די קינדער

און זיך אריינגעצויגען אין דער וואוינונג, פון וועלכער מ׳האט זי עקסמיטירט

די אומגליקליכע אלמנה ווערט פערמשפט אויף 2 חדשים ארעסט

(2) אויף טרעמבאצקא 84 וואוינט זייט א לענגערער צייט די אלמנה שרה יוזשוויאק, זי און איהרע פיר קינדער, נאכ׳ן טויט פון איהר מאן איז זי געבליבען אהן קיין שום מיטלען צום לעבען. זי איז שולדיג געבליבען פאר עטליכע יאהר דירה־געלד און דער ווירט האט ארויסגעקריגען אויף איהר אנ׳עקסמיסיע. דעם 5-טען אויגוסט איז די עקסמיסיע אויסגעפיהרט געווארען און די אלטע מיט די קינדער זענען געבליבען אויפ׳ן הויף, די טיר פון איהר וואוינונג האט דער ווירט פערקלאפט מיט נע־געל. די פרוי האט נישט געקאנט צוזעהען דעם צער פון איהרע קינדער, וועלכע האבען זיך גע־וואלגערט אויפ׳ן הויף, זי האט ביינאכט אויפגע־ריסען די טיר און האט זיך צוריק אריינגעצויגען אין דער וואוינונג. צוזאמענגענס האט די פאליציי צוריק זי ארויסגעווארפען פון דער דירה, שרה יוזשוויאק האט אבער דערויף נישט געקוקט און זי האט זיך ווידער אריינגעצויגען אין איהר צימער.

דער רעזולטאט דערפון איז געווען, וואס נעכ־טען איז די אלמנה געשטאנען פאר׳ן געריכט בע־שולדיגט אין ווילקירליכע האנדלונגען. אויפן פרא־צעס האט זי מיט א געוויין ערקלערט, אז זי געפינט זיך אין א שרעקליכער נויט, און אז דעריבער האט זי נישט געקענט צאהלען קיין דירה-געלד. זי האט אבער נישט געקאנט פערטראגען דעם צער פון איהרע קינדער, וועלכע זענען געפרוירען גע־ווארען אויפ׳ן פרייען הימעל און דעריבער האט זי זיך ערלויבט צוריק צו פערנעהמען די וואוינונג.

דאס געריכט האט די פרוי פערמשפט אויף צוויי חדשים ארעסט, נאר צוליב איהר שרעקליכער לאגע איז דאס אויספיהרען די שטראף אפגעלעגט געווארען אויף צוויי יאהר, די אלמנה מיט איהרע קינדער געפינען זיך אבער ווידער אויפ׳ן הויף.

זיצונג פון פערבאנד פון שטעט

היינט הויבען זיך אן די זיצונגען פון פערבאנד פון די פוילישע שטעט. עס וועט דעבאטירט ווע־רען דער רעגירונגס-פראיעקט פון זעלבסטפערוואל־טונג-סטאטוט, צום צוזאמענפאהר פאהרען ארויס פון לאדז פרעזידענט זשעמיענצקי, וויצע פרעזידענט ראפאלסקי און לאוניק יאעל.

יידיש טעאטער „פילהארמאניע“

דירעקציע: ד. צעלמייסטער און א. בעזמאן

געזעגנונגס-פארשטעלונג

פאר׳ן ארויספאהרען קיין אויסלאנד פון דער

XVI יאר ווילנער טרופע אנס. מ. מזאה.

איינהייטס-פרייזען: אלע פארטער-בילעטען פון דער ערשטער רייה א 1 זל. אלע באלקאן און גאלעריי — 50 גראשן.

היינט דאנערשטאג, 10 סעפט. 9 אוונט —

200.000

א פאלקס-שפיל אין 4 אקטען פון שלום-עליכם.

רעזשי: יעקב ראטבוים. דעקאר.: א. פראנאשכא מוזיק: ה. מאן.
לידער-טעקסטען — משה בראדערזאן. מענץ — לאה ראטבוים.

ווער עס קויפט דער ערשטער, באקומט בעסערע ערטער!

אכטונג!

זונטאג, מוצאי ראש-השנה אווענד

גרויסער טריאומף-קאנצערט

זמרה זעליגפעלד און מ. קיפניס

אויסער די הערציגסטע לידער פון זייער נייעם פראגראם, ווערט געגעבען רעליגיעזע, כאראקטעריסטישע און הומא־ריסטישע ימים-נוראים-לידער.

דאס וועט זיין איינער פון די שענסטע קאנצערטען, וואס לאדז האט ווען געזעהן.

בילעטען שוין צו בעקומען אין קאסע פון „פילהארמאניע“.

פּאָליטישער פּראָצעס

4 חדשים פעסטונג

אין קרייז-געריכט איז נעכטן פאַרגעקומען דער פּראָצעס פון אַכצעהנ־יעהריגען שמעון משפּליאַ, וועלכער איז בעשולדיגט געוואָרען אין קאָמוניסטישער טעטיגקייט. צוליב דעם, וואָס טשאַפּליאַ איז נאָך נישט נאָטירט אין דער קאַרטאָטעקע פון פּאָליטישע פערברעכער, איז ער פעראורטיילט געוואָרען נאָר צו פיר חדשים פעסטונג.

מ'דאַרף מעלדען אַלע טראַנספּאָרט-אונטערנעהמונגען

דער מאַגיסטראַט טיילט מיט, אַז אַלע איגהאַבער פון אויטאָס, מאָטאָציקלען, דראָשקעס און וועגען, וואָס ווערען בענוצט צו פערדינסט־צוועקען דאַרפען באַלד מעלדען זייערע אונטערנעהמונגען אין אינדוסטריע־אַמט פון דער ערשטער אינסטאַנץ ביים מאַגיסטראַט, פאַר נישט מעלדען דראָהט אַ האַרבע שטראָף.

אַלייז גענומען געלד

און בעשולדיגט אַנ'אַנדערען

אין דער קאָנפעקציע־פירמע אַבראַם גראַנעק, פּלאַץ וואָלנאָשטשי 5, זענען געווען בעשעפטיגט דוד ווייגבערג און פאַלאַ דאַלענבערג. דעם 31־טען מערץ האָט גראַנעק איבערגעלאָזט 595 זל. איינצוצאָהלען אין באַנק ווייגבערג האָט דאָס געלד געגעבען דער פריילין דאַלענבערג, וועלכע איז אַוועק דערמיט אין באַנק, קומענדיג אין באַנק האָט זי דער זעהען, אַז זי האָט נישט מעהר ווי 395 זל. ווי עס האָט זיך דערנאָך אַרויסגעשטעלט האָט ווייגבערג גערעכענט דערויף, אַז דאָס מיידעל וועט דאָס געלד נישט איבערצעהלען און האָט פון געלד אַראָפּגענומען צוויי הונדערט זל. און האָט בעשולדיגט דאָס פריילין דאַלענבערג אין גנבה.

נעכטען איז ווייגבערג געשטאַנען אין געריכט פאַר זיין שעהנער טאַט, דאָס געריכט האָט דעם יונגענמאַן פעראורטיילט אויף דריי חדשים טורמע.

פאַלשע 5-זלאָטי-מטבעות

לעצטענס האָבען זיך אויף די מעק בעוויזען זעהר פיל פאַלשע פינפזלאָטי־מטבעות. פּאָליציי האָט נישט קוקענדיג אויף אַלע בעמיהונגען ביז איצט נישט געכאַפּט די פעלשער.

א'בערגעפאָהרען אויף טויט

(2) דעם 43-יעהריגען ווינצענטי בושעשעק פון באַנקאָווא 18 איז נעכטן צוריקגעקעהרט צופוס פון זשגאָוו.

אויפ'ן שאָסעי איז בושעשעק איבערגעפאָהרען געוואָרען דורך א לאַסט-אויטאָ, וועלכער איז געגאַנגען מיט לאַדונג קיין קילץ. דער אומגליקליכער איז געבליבען טויט אונטער'ן אויטאָ. דער שאָפער יאַן מוסאַליק פון טשענסטאָכאָוו איז אַרעסטירט געוואָרען.

רעדאַקטאָר פון „לאָדזשיאַנין"

בעשטראָפט מיט 3 חדשים אַרעסט

(2) נעכטען איז אין קרייז-געריכט פאָרגעקומען א פּראָצעס געגען רעדאַקטאָר פון „לאָדזשיאַנין", אַלעקסאַנדער נאָוואַקאָווסקי. ער איז בעשולדיגט געוואָרען אין אָפּדרוקען אַנ'אויפרוף פון פּ. פּ. ס. געגען די נ. פּ. ר. דער אויפרוף איז אין זיינער צייט געוואָרען קאָנפיסקירט.

נאָוואַקאָווסקי איז פערמשפּט געוואָרען צו 500 זל. שטראָף, אָדער אויף 3 חדשים אַרעסט.

פּערזענליכעס

ס'איז צוריקגעקומען פון אורלויב און איבערגענומען זיין אַמט דער לאַוויק פון דער געזונדהייטס־אָפּטיילונג ביים מאַגיסטראַט, ד"ר אַלעקסאַנדער מאַרגאָליס.

קלאַנג-קינא-טעאַטער

APOLLO

היינט און פאָלגענדע טעג!

„טויט - מאַנשאַפט"

ריהרענדע דראַמע פון קולטורעלע מענשען, וועלכע זענען אָפּגעגעבען געוואָרען אויף גנאַד פון א מענש — א בעסטיע.

אין די הויפּטראָלען:

L. Wolheim, Kay Johnson, C. Nagel

„ווערסט מיך פערגעסען?"

דראַמע פון גרויסער ליבע און נישט קלענערער שנאה

אין די הויפּטראָלען:

WILLIAM HAINES

Józefina [illegible]unn i R. Cortez

אָנהייב אין געוו. טעג 4 א זייגער נאָכמ. שבת און זונטאָג 12 א זייגער בייטאָג.

א כתיבה וחתימה טובה

ווינשט

אייערע קרובים, פריינד און בעקאַנטע

און לאַנד און אין אויסלאַנד!

דער שענסטער און פאַסיגסטער לשנה טובה דער שענסטער און פאַסיגסטער

איז דורכ'ן „נייעם פאָלקסבלאַט"!

א וואונש דורכ'ן „נייעם פאָלקסבלאַט" וועט אייך קאָסטען ביליג

נור 2 זל.

לשנה־טובה־וואונשען ווערען אָנגענומען היינט א גאַנצען טאָג אין אַדמיניסטראַציע פון „נייעם פאָלקס בלאַט" פּיעטריקאָווער 21

לאָדזער שטאָטישע בעאַמטע אינטערווענירן ביים אינערן־מיניסטער

נישט צו רעדוצירען זייערע שכירות

(2) ווי בעקאַנט האָט דאָס אינערן־מיניסטעריום בעאויפטראַגט דעם לאָדזער מאַגיסטראַט צו רעדוצירען דעם לוין פון די שטאָטישע בעאַמטע מיט 15 פּראָצענט. צוגלייך מיט די מלוכה־בעאַמטע.

וועגען דעם ענין פיהרען זיך שוין זייט א לענגערע צייט אונטערהאַנדלונגען צווישען די לאָדזער שטאָטישע בעאַמטע און מאַגיסטראַט, און די בעאַמטע האָבען שוין אפילו געדראָהט מיט א שטרייק.

להערגעכטען איז א דעלעגאַציע פון לאָדזער שטאָטישע בעאַמטע, אין די פּערזאָנען פון די ה"ה קאַוואַלסקי, וואַידאַ און האַראַל געווען ביים וויצע־אינערן־מיניסטער קאָרסאַק און ביי איהם אינטערווענירט, אַז די רעדוקציע זאָל נישט חל זיין אויף די לאָדזער בעאַמטע.

דער וויצע־מיניסטער האָט צוגעזאָגט צו בעטראַכטען דעם ענין און היינט דאָנערשטאָג געפען אַנ'ענטפער.

פאַרוואָס האָט די קהלה היי־יאָהר

בעזייטיגט די יודישע רוימערינס פון דער אַלטשטעטישער שוהל?

זייט יאָהרען זענען ביים רוימען די אַלטשטעטישע שול אויף די ימים־נוראים בעשעפטיגט יודישע רוימערינס.

היי־יאָהר האָט די קהלה צוגענומען צום רוימען די שוהל קריסטען.

אין אונזער רעדאַקציע זענען נעכטען געקומען די יודישע פרויען, וואָס האָבען אַלע יאָהר פערדינט א פּאָר זלאָטיס ביים רוימען, און מיט טרעהרען אין די אויגען האָבען זיי געבעטען, מ זאָל זיי נישט צונעמען ס שטיקעל ברויט פאַר די קינדער.

מיר ווענדען זיך טאַקע צו דער קהלה: — וואו איז יושר? ביים איצטיגען שווערען קריזיס און אַרבייטסלאָזיגקייט טאָר די קהלה נישט בעזייטיגען די עטליכע יודישע פרויען, וואָס ווילען פון ערליכער אַרבייט פערדינען אויף א שטיקעל ברויט פאַר די קינדער.

ט.ק.ס. דעם 13. סעפּטעמבער?

ווערט פּלוצלינג משוגע אין פּאַרק

און טוט זיך אויס אָדם-נאַקעט

די שפּאַצירענדע און דורכגעהענדע אין שענקעוויטש־פּאַרק האָבען נעכטען צוועלף אַ זייגער בייטאָג געהאַט די געלעגענהייט צו אָבסערווירען אַ מערקווירדיגע פאַרשטעלונג. אַנ'עלטערער מאַנספּערשוין איז צוגעגאַנגען צום פאָנטאַן, האָט זיך אויסגעטון גאַנץ נאַקעט און זיך אַרונטערגעוואָרפען אונטערן וואַסער. נישט קוקענדיג אויף דער איגטערווענץ פון דער פּאַרק־בעדינונג און פון דער פּאָליציי, האָט דער נאַקעטער באַין אופן נישט געוואָלט אָנטון קיין מלבושים. ווי ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, איז דאָס אַ געוויסער יוסף קאַלסקי, וועלכער איז פּלוצים משוגע געוואָרען.

שטרייקען אין פערשידענע פאַכען

ריקווידירט דעם שטרייק פון די קאַפּעלוש-אַרבייטער

נעכטען בייגאַכט איז פערענדיגט געוואָרען דער שטרייק פון די קאַפּעליוש־אַרבייטער.

די אַרבייטער האָבען בעקומען אַ הוספה פון 15 ביז 30 פּראָצענט.

דער שטרייק האָט געדויערט 4 טאָג.

שטרייק פון די קאַטאָן-אַרבייטער

(2) די קאַטאָן-אַרבייטער שטרייקען ווייטער, נישט קוקענדיג וואָס עטליכע פאַבריקאַנטען האָבען אויסגעדריקט זייער גרייטקייט נאָכצוקומען די פאָדערונגען פון די אַרבייטער, האָבען די שטרייקענדע דאָך בעשלאָסען נישט צוצוטרעטען צו דער אַרבייט אין די דאָזיגע פאַבריקען כדי נישט צו ברעכען די אַקציע.

פערענדיגט דער שטרייק פון די ליכט-אַרבייטער

נעכטען האָט זיך געענדיגט דער שטרייק פון די ליכט־אַרבייטער. די אַרבייטער האָבען בעקומען א הוספה פון 35 פּראָצענט. דער שטרייק איז אָנגעפיהרט געוואָרען דורכ'ן פעראיין פון כעמישע אַרבייטער, לאַגעווניצקאַ 4.

LEK DENT.

H. LEWITA-FUCHS

Piotrkowska 5

POWRÓCIŁA

Przyjmuje od 11-1 i 3-6 w.

גוט מאָרגען!

אַכטונג, לעזער!

אַז מיר זאָגען: „אַכטונג, לעזער", מיינען מיר אייך צו פרעגען, צי גיט איהר אַכטונג אין דער צייטונג, וואָס טוט זיך אין דער וועלט?

מיר מיינען נישט, איהר זאָלט אַכטונג געבען, וואָס עס טוט זיך אָפּ אין באַרצעלאָנאַ, אָדער וואָס עס קומט פאָר אין גענף אויף די זיצונגען פון פעלקער־ליגע־ראַט, אָדער אין ענגלישען פּאַרלאַמענט. מיר ווילען אייך נישט אויפמערקזאַם מאַכען אויף גאַנדהיס רייזע קיין לאָנדאָן, און אויף דער דייטש־עסטרייכישער צאָל־אוניע, מיר פרעגען אייך, ליבע לעזער, צי האָט איהר אַכטונג געגעבען, אַז צוויי טעג. גאַנצע צוויי טעג, האָט דער „נייער פאָלקסבלאַט" נישט געבראַכט קיין בעריכטען פון לאָדזער האַנדעלס־געריכט וועגען נייע „נאַדזורען" און קיין פריש־געבאַקענע אופּאַדלאָשטשען? דאָס הייסט, אַז גאַנצע צוויי טעג, האָבען זיך לאָדזער סוחרים נישט געווענדעט צום האַנדעלס־געריכט וועגען „נאַדזורען" און אופּאַדלאָשטשען.

אַ געשעהעניש אין לאָדז. אויפ'ן בית החיים אַז עס טרעפט אַ טאָג, וואָס עס איז נישטאָ איין יודישער מת, מאַכען די בית הקברות־לייט דעם אמת'ען „לחיים".

קומט דאָך אויס, אַז נאָך אַזעלכע צוויי „גליקליכע" טעג דאַרפען די לאָדזער סוחרים מאַכען אַ „לחיים" אַלס אַ סימן פון בעסערע צייטען?

איז אָבער די מעשה אַנ'אַנדערע. די סיבה פון די צוויי גאַדזה־לאָזע טעג איז גאָר אַנ'אַנדערע, און אפשר גאָרנישט קיין פרעהליכע.

ווילט איהר, רבותי, וויסען די אמת'ע סיבה??

די סיבה איז די, וואָס צו אַ „נאַדזור" אָדער אויף אַנ'אופּאַדלאָשטש דאַרף דער סוחר קודם כל איינצימבלען אין דער געריכטס־קאַסע עטליכע זלאָטעס פאַר „שכר טרחה" — מלאכה־געלד. הייסט עס, און פון וואַנען נעהמט מען דאָס מלאכה־געלד פון וואַנען?

אָט וואו עס ליגט די „ישועה" פאַר די לאָדזער סוחרים!...

אַב—נעק.

פון יודישען פרויען - פערבאַנד „וו. י. ז. א."

נאָך די זומער־פעריען איז ווידער די פערוואַלטונג פון „וו.י.ז.א." צוגעטרעטען צו איהר פילפערצווייגטער קולטורעלער און געזעלשאַפטליכער טעטיגקייט.

היינט ווערט ערעפענט אין לאָקאַל פון „וו.י.ז.א." אין 2 שיינע היגיענישע, ליכטיגע צימערן, א העברעאישע פרעבעל־שולע פאַר קינדער אין עלטער פון 3 — 6 יאָהר, מיט וועלכער עס וועט אָנפיהרען א קוואַליפיצירטע פרעבעליסטין אונטער דער פערזענליכער אויפזיכט פון א מיטגלידערין פון וו.י.ז.א.־פּרעזידיום. אויך די 2 אַנדערע העברעאישע פרעבעל־שולען, וועלכע געפינען זיך אונטער דער אָנפיהרונג פון „וו.י.ז.א."־פּרעזידיום אויף זאַקאָנטנאַ 40 און אויף גייערס־מאַרק אין לאָקאַל פון בני־ציון ווערען היינט ערעפענט.

גרינדער פון בית־תפלה אין פילהאַרמאָניע,

ה' ישראל זעלמאַנאָוויטש איינגעשריבען אין גאָלדענעם בוך פון קרן קימת

צוליב דעם 20־יעהריגען יובילעאום פון בית־תפלה אין פילהאַרמאָניע וואָס איז געפייערט געוואָרען אין פערגאַנגענעם יאָהר, האָבען די מתפללים בעשלאָסען איינצושרייבען דעם גרינדער פון בית־תפלה ה' ישראל זעלמאַנאָוויטש אין גאָלדענעם בוך פון קק"ל.

דער היגער קק"ל־קאָמיטעט האָט זיך בשעתו געווענדעט וועגען דעם אין הויפּט ביוראָ פון קק"ל אין ירושלים, און די היינטיגע וואָך איז ערהאַלטען געוואָרען דער דיפּלאָם פון ספר־הזהב, וועלכער איז איבערגעגעבען געוואָרען דעם ה' ישראל זעלמאַנאָוויטש.

חזן מיטעלבערג'ס דאַווענען איז א גענוס

חזן מיטעלבערג דאַווענט היי־יאָהר אין לאָקאַל פון אַפּאָל-העגדלער־פעראיין אויף מאַניושקי 5 הערען מיטעלבערג'ן איז א גענוס, די ליבהאָבער פון יודישע נגינה ווערען נישט אַדורכלאָזען די געלעגענהייט.

DR. MED.

Józef Imich

ספּעציאַליסט פון אויערען, נאָז, האַלז און קעהל-קראַנקהייטען

צוריקגעקעהרט

מאַניושקי 1, טעלעפאָן 209-97,

נעהמט אָן פון 1–2 און פון 5–7 נאָכמ.

אפטייקען
היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען פאלגענדע אפטייקען: פאטאש (פלאץ קאשטשעלני 10), כא-רעמזא (פאמארסקא 12), מילער (פיעטריקאווער 46), עפשטיין (פיעטריקאווער 225), גארטשיצקי (פשע-יאזד 59), אנטאניעוויטש (פאביאניצקא 50).

ארויספאדערונגען קיין א"י

אין ארץ-ישראל-אמט זענען דערהאלטען גע-ווארען ערלויבנישען אויף צו פאהרען קיין ארץ-ישראל פאר פר' חיה געשאנאוויטש און צעלא גאטליב.

די דערמאהנטע דארפען זיך ווענדען אין א"י-אמט וועגען ערלעדיגען די פארמאליטעטען.

א זעלטענער זעלבסטמארד
זיך אריינגעלעגט אין היי און עס אונטערגעצונדען

אין דארף העלענוב, לאסקער קרייז, האט פלוד-צים אנגעהויבען צו ברענען א סטויג היי. ווען מ'איז צוגעטראטען צו לעשען דאס פייער, האט מען גע-פונען אין היי ליגען דעם 24-יעהריגען פאראבעק לעאן טירעק, וועלכער האט אזוי ארום געוואלט בע-געהן זעלבסטמארד. טירעק האט געהאט א ליבעס-ענטוישונג, דעריבער איז ער אוועק אין פעלד, האט זיך אוועקגעלעגט אונטער דעם היי און זיך אונטערגעצונדען. אין א האפנונגסלאזען צושטאנד האט מען דעם זעלבסטמערדער אפגעפירט אין שפיטאל.

פון ספארט-פעראיין „הכח"

אין הסכם מיט'ן אויפטראג פון דער פער-וואלטונג פון ל. א. ז. פ. נ. רופט „הכח" אפ דעם קאמוניקאט וואס איז געווען פערעפענטליכט אין דער פרעסע וועגען איבערווייסען די בעצי-הונגען מיט ל. ט. ס. ג. און וואס פערוועהרט די מיטגלידער אנטיילצונעהמען אין די אימפרעזעס וואס ווערען איינגעארדענט דורך דער דערמאנטער געזעלשאפט.

שלום עליכמ'ס „200,000"
צום לעצטען מאל ביי די „ווילנער"

דער דירעקציע פון יודישען טעאטער פון „פיל-הארמאניע" איז געלונגען צו פועל'ן ביי דער אנ-פיהרונג פון דער „ווילנער טרופע" צו געבען נאך איינאיינציג מאל — פאר זייער פערלאזען פוילען. די שטארק אויסגעצייכענטע פאלקס-קאמעדיע פון שלום-עליכם „דאס גרויסע געווינס" (200,000).

טעאטער-קענער און טעאטער-ליבהאבער בע-הויפטען, אז דאס „גרויסע געווינס" איז איינס פון די שענסטע אויפפיהרונגען, הן דעקאראטיוו, און הן קינסטלעריש.

עס איז אויך נישט קיין וואונדער, ווען מען הויפטען, אז דאס „גרויסע געווינס" איז איינס יעקטירט אנדזשעי פראנאשקא, רעזשיסירט האט יעקב ראטבוים, מוזיק האט געשריבען ה. קאן, טעקסטען צו ד ילידער משה בראדערזאן און טענץ — לאהילע ראטבוים. די דאזיגע קינסטלער גיבען די בעסטע גאראנטיע, אז דאס שטיק איז אויך קינסטלעריש אוועקגעשטעלט.

די פרייזען פון די בילעטען זענען: 50 גראָ-שען און 1 זל.

אונטערגעווארפען קינד

נעכטען האט מען אויף אלעקסאנדראווסקא 40 געפונען אנ'אונטערגעווארפען יונגעלע פון אנ'ערך צוויי חדשים אלט. פאליציי האט דאס קינד אפגעשיקט אין פינדעל-הויז און אנגעהויבען בע-מיהונגען צו געפינען די מוטער.

פון פאלקס טעאטער

ראש השנה וועט דער לאדזער טעאטער עולם האבען די געלעגענהייט צו זעהן דעם בע-ליבטען ארטיסט יוסף סטרוגאטש אין פאלקס-טעאטער אויף זגערזשער 17. עס ווערט געשפילט 3 שעהנע פיעסען פון יודישען רעפערטואר, זונ-טאג דעם צווייטען טאג ראש השנה נאכמיטאג צו ביליגע פרייזען סעמקע לץ, זונטאג אווענד מוצאי ראש השנה 2 פארשטעלונגען אויף 1 בילעט עס ווערט געשפילט דאס חופה קלייד צום שלום א פרייליך ניי-יאהר מיט'ן אנטייל פון גאנצען אר-טיסטען אנסאמבל, מאנטאג לעצטע פארשטעלונג אלע פלעצער צו 1 זלאטע עס ווערט געשפילט תלמיד חכם מיט'ן ארטיסט יוסף סטרוגאטש אין די הויפט ראל. אלע ראלען זענען פערטיילט פון די בעסטע ארטיסטישע כוחות.

Dr. med.
Szymon Grinberg
קינדער און אינערליכע קראנקהייטען
POŁUDNIOWA 20, tel. 168-38
נעהמט אן טעגליך פון 12–1 און פון 4–6 אווענד.

זמרה זעליגפעלד און מ. קיפניס
מיט א גרויסען קאנצערט מ"צ ראש-השנה אין פילהארמאניע

די בעריהמטע און פאפולערסטע יודישע פאלקס-זינגער זמרה זעליגפעלד און מ. קיפניס טרעטען אויף זונטאג, מוצאי ראש-השנה מיט א גרויסען טריומף-קאנצערט. אויסער די הארציגסטע לידער פון זייער נייעם געזאנג-רעפערטואר, וועלען די קינסטלער דאס מאל געבען אויך א רייהע רעלי-גיעזע כאראקטעריסטישע און הומאריסטישע ימים-נוראים'דיגע לידער פון קיפניס'עס נייעסטע זאמ-לונגען.

דער דאזיגער אייגענארטיגער יודישער קאנ-צערט פערשפרעכט צו זיין העכסט אינטערעסאנט און וועט זיכער ארויסרופען די שטארקסטע פער-אינטערעסירונג ביי אלע שיכטען פון לאדזשער יודישען פובליקום.

פון טוך- און קארט-געשעפט הערמאן וולאסקי גאוואמיעסקא 3

די דערמאהנטע פירמע האט דורך איהר סאלידער בעדינונג געוואונען דעם צוטרוי פון דער קונדשאפט.

די פירמע בעזיצט שטענדיג אויף לאגער דעם רייכסטען אויסוואהל פון די נייסט-מאדערנע סחורות, טאמאשאווער, ביליצער, לעאנארד'ס או, אנדערע.

צוליב דעם קריזיס ווערען די סחורות בע-רעכענט צו געניע פאבריקס פרייזען.

ברידער א. און ר. מילגראם

די נישט-לאנג עקזיסטירענדע פירמע ברידער א. און ר. מילגראם, פיעטריקאווער 36 האט זיך ערווארבען א פאפולאריטעט צווישען דער קונד-שאפט: די ברידער מילגראם האבען א קויפמענישע רוטין אויפ'ן טעקסטיל-געביט, פראקטיצירענד א רייה יאהרען אין דער פירמע פון זייער פאטער ה' ק. מילגראם.

צום בעפארשטעהענדען הערבסט און ווינטער-סעזאן האט די פירמע זיך פערזעהען מיט א רייכען אויסוואהל פון די נייעסטע און מאדערנסטע שטא-פען, וועלכע ווערען צוליב'ן איצטיגען קריזיס פערקויפט צו זעהר נידריגע פרייזען.

מיעשיענטשניק זשידאווסקי נ' 9

עס איז ערשינען דער נומער 9 (סעפטעמבער) פון דעם יודיש-פוילישען חודש-זשורנאל „מיע-שיענטשניק זשידאווסקי", וועלכער געהט ארויס אונטער דער רעדאקציע פון דר. זיגמונט עלענ-בערג. דער נומער ענטהאלט פאלגענדע ארבייטען: סאמועל אטלאס מאנאטעאיזם און עטיק; חיים אר-לאזאראוו — דאס אמעריקאנער יודענטום, דוד הארארוויטש — דער אינטערנאציאנאלער קאפיטאל אין פאלעסטינא, רחל בערנשטיין-ווישניצער — צו דער געשיכטע פון דער ענטשטעהונג פון דער יודישער פאלקסקונסט, י. יאשונסקי — דער פופציג-יאהרינער יובל פון ארט, ס ווארשאווסקי — די געזעלשאפטליכע און ווירטשאפטליכע סטרוקטור פון ווארשאווער יודענטום אין 1840, י. אסטערזעצער — דער אינסטיטוט פאר יודאאיסטישע וויסענשאפ-טען אין ווארשא (פון ציקל „העכערע יודישע ווי-סענשאפטליכע אינסטיטוטען אין פוילען")

מאנאטליכער איבערזיכט: מיכאל ווינגאל — רעזולטאטען פון די בעראטונגען אין באזעל, אריה טארטאקאווער, בער בארכאוו. ביבליאגראפיע פון ביכער און זשורנאלען: ע. פאזנאנסקי — אויפ'ן נאהענטען מזרח, הערמאן שטערנבאך — דאן קיכאט פון דער גערעכטיגקייט.

ראדיא-פראגראם
דאנערשטאג, ד. 20 סעפטעמבער

11.58 צייט-סיגנאל. 12.10 מוזיק. 4.00 מוזיק. 4.45 קאמוניקאט פאר פישער און שיפער. 4.50 פארלעזונג. 5.15 מוזיק. 5.35 פארלעזונג. 6.00 קאנצערט. 7.00 פערשידענעס. 7.20 מוזיק. 7.40 קאמוניקאט פון לאדזער האנדעלס-קאמער. 8.00 קאמוניקאטען. 8.15 מוזיק. 9.30 פארטראג. 10.00 פעליעטאן. 10.15 קאמוניקאטען. 10.30 קאנצערט. 11.00 מוזיק.

מעלדונג

פראפעסיאנעלער ארבייטער - פעראיין פון טעק-סטיל - בראנזשע אין פוילען, אפטיילונג לאדז (לאגעווניצקא 4).

אכטונג, פארמיטער און רעפעזירקעס! דער-מיט מעלדען מיר אייך, אז די מייסטערס פער-שפרייטען בכוונה קלאנגען, אז דער שטרייק איז אויפגעלעזט, און אז עס ווער'ען געמאכט לאקאלע אפמאכען.

מיר ווארענען אייך, זיך נישט לאזען פראָ-וואָצירען. דער שטרייק ווערט ווייטער פארטגעזעצט. היינט 9 אינדערפריה א פערזאמלונג אין פעראיין אלע מוזען זיין! דער שטרייק-קאמיטעט.

לאדזער יודיש פאלקס-טעאטער, זגערזשער 17
דיר.: נ. גאלדשטיין.
נור 3 פארשטעלונגען פון בעליבטען ארטיסט ליבלינג פון פובליקום
יוסף סטרוגאטש מיט'ן אנטייל פון פאט-קאמיקער ה. באלבירסקי
א פרעהליכער ראש-השנה אין פאלקס-טעאטער!
זונטאג, דעם 2-טען טאג יום טוב 4.30 נאכמ. צום ערשטען מאל אין פאלקס-טעאטער צו ביליגע פרייזען די פרעהליכע, שעהנע, קאמישע אפערעטע מיט געזאנג און טענץ
„סעמקע לץ" №№ 15 נייע נומערן! אין 4 אקטען פון מייזעל. די ראל „עזריאל בעקער" י. סטרוגאטש.
זונטאג, דעם 13-טען סעפט. מוצאי ראש השנה 9 אווענד. די אין לאנ ז בעליבטע פיעסע
דאס חופה-קלייד אין 4 אקטען מיט נייע געזאנגס נומערן און טענץ. ראל „סאל מאן" י. סטרוגאטש
צום שלום א פרעהליך ניי-יאהר מיט'ן אנטייל פון גאנצען אנסאמבל.
מאנטאג, דעם 14 טען סעפטעמבער 9 א זייגער אין אווענד לעצטע פארשטעלונג
די פיעסע, וואס איז געשפילט געווארען אין לאדז מיט גרויס ערפאלג
2 פארשטעלונגען אויף 1 בילעט! אלע פלעצער צו 1 זל.
ווער עס קומט פריהער בעקומט א בעסערן פלאץ. ס'ווערט געשפילט די בעל בתע פיעסע
דער תלמיד חכם אין 4 אקטען מיט געזאנג און טענץ. — הויפט-ראל י. סטרוגאטש —
צום שלום א פרעהליך נ"י-יאהר מיט'ן אנטייל פון גאנצען אנסאמבל.
עס נעמט אנטייל: פרויען: בעומאן, פארערמאן, טוממאן. מענער: סטרוגאטש, באל-בירסקי, טופמאן, נייהויז, פאלאנסקי, גוטמאן, טכנ. לייטער ק. גוטמאן. סופלאר וו. נייהויז. מוזיק לייטונג מ. קאכאנאווסקי. .·. בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון פאלקס טעאטער.

(111

ר. איזראעל
ליבע און טויט
סענסאציאנ. ראמאנטישער ראמאן פון לאדזער לעבען

נחום האט פערשטאנען אז די טענה פון די ציגיינער איז א גערעכטע, אז ס'איז טאקע נישט גלייך, אז ער זאל אימיצען מיטנעהמען אין האטעל און אזוי ארום ציהען אויף זיך א פערדאכט און איז מסכים געווען איינער אליין צו געהען מיט די ציגיינער אין האטעל, כדי אנצוקוקען די „סחורה" און פערענדיגען דאס געשעפט.

אלע דריי זענען שטילשווייגענד געגאנגען אין דעם הייזען פארנאכט איבער די לאנגע גאסען פון בוענאס-איירעס. נחום האט געטראכט וועגען א פעטען פערדינסט און אפשר גאר נישט אזויפיל וועגען פערדינסט, ווי וועגען דער ארבייט אליין, דאס האנדלען מיט פרויען, דאס קויפען זיי, פער-קויפען, דאס פערטיילען אין פערשידענע „גע-שעפטען", די דאזיגע גאנצע פראצעדור איז פאר איהם געווען א האזארד, א סאטיספאקציע, ער האט דערפון א שטארקע הנאה געהאט, או זמ'האט גע-קענט האבען דעם איינדרוק, אז אויב ס'וואלט זיך אפילו נישט געהאנדעלט וועגען פערדינסט, וואלט נחום מיט דעמזעלביגען פלייס, מיט דעמ-זעלבען פערגעניגען געטון די דאזיגע ארבייט.

אויך איצט, געהענדיג מיט די ציגיינער אין גאס אפגערוקט פון זיי אויף א שטח פון פינף מעטער, האט נחום געטראכט וועגען זיינע פעהיג-קייטען וועגען דעם ווי אזוי ער וועט זיך אין א שעה ארום ריהמען פאר דער חברה, מיט דער נייער סחורה, וועלכע קיינער פון זיי האט נישט גע-האט אין אויסזיכט.

טשארל האט אונטערוועגס געמאכט א פלאן ווי אזוי צו האנדלען מיט נחומען ווען ער וועט איהם האבען אין זיין האטעל-צימער. טשארל האט אויס גענוצט די געלעגענהייט, וואס נחום האט צוליב פאר זיכטיגקייט נישט געוואלט געהן צוזאמען מיט זיי און האט מיט ראלפען ארומגערעדט די פרטים ווי אזוי דעם גרויסען און שטארקען נחום צו פאנגען אין שטייג אריין.

— מ'דארף באר זיך איבערצייגען האט ראלף אויפמערקזאם געמאכט צי דער פערשוין האט נישט קיין געוועהר ביי זיך.

— מיר וועלען זיך דערין באלד איבערצייגען, האט טשארל געזאגט און זיך דערנעהנטערט צו נחומען.

— סוחר, אויב איהר האט געוועהר ביי זיך, האט דער ציגיינער געזאגט, נעהמט עס אין דער פאָ-דערשטער קעשענע אריין, ס'קען צונוץ קומען.

— צו וואס נוצט אייך עפעס געוועהר.

— איך האב אייך שוין געזאגט, ס'דרעהען זיך פערשידענע פערשוינען ארום אונזער האטעל, מען קען עס דארפען.

— ניין, האט נחום געענטפערט, איך טראג דאס נישט מיט זיך בכלל, איך האלט נישט דער-פון און בענוץ זיך נישט קיינמאל דערמיט.

— איז פערפאלען, וועט מוזען גענוג זיין דאס וואס מיר האבען.

די דריי מאנספערשוינען זענען דערוויל נאך צוואנציג מינוט געהען צוגעקומען צום האטעל וואו די ציגיינער האבען געוואוינט זיי זענען ארויס אויפ'ן ערשטען שטאק און אנגעקלאפט אין דער טיר פון א האטעל-צימער.

— אריין, האט זיך געהערט א שטימע פון א פרוי.

זיי זענען אריין איבערווייניג, אין צימער זענען געזעסען צוויי יונגע פרויען, פערשראקענע און פער-דאגהטע. זיי האבען זיך שטארק פערוואונדערט ווען זיי האבען דערזעהען אויף דער שוועל די צוויי ציגיינער מיט דעם פרעמדען מאנספערשוין מיט דער עקעלהאפטער מארדע, מיט דער רויטער נאז, פליישיגע ליפען און קליינע אייגעלעך.

נחום איז געבליבען שטעהן אין דער טיר, מיט אנ'אפען מויל און מיט א הראגע-צייכען אין זיין בליק, אין צימער האט ער דערזעהען צוויי העל-ליך-שעהנע ברונעטקעס, איינע א נידריגע און די צווייטע פון מיטעלען וואוקס, זעלבע שעהנהייט, ווי נחום זוכט צו זיין געשעפט און זייער אויס זעהען האט ער בשום אופן נישט געוואלט און נישט געקענט גלויבען אז דאס זענען ציגיינערינס, דער דאזיגער אומשטאנד האט אזוי שטארק פער-וואונדערט נחומען אז ער האט נישט געקענט קיין שריט ווייטער שטעלען.

— נו, קומט אריין „סוחר'ל" האט דער על-טער'ער ציגיינער געזאגט, קומט און זעצט זיך אוועק, רעכענט זיך אויס וואס איהר קענט מיר געבען, ווייל איך האב נישט ליב צו מאכען קיין גרויסען האנדעל.

— זענען דאס די מיידלעך וואס איהר ווילט מיר אוועקגעבען, האט נחום שטילערהייט געפרעגט ראלפ'ן וועלכער איז געשטאנען הארט נעבען איהם און נישט אראפגעלאזען פון איהם קיין אויג.

— געוויס סוחר, דאס זענען זיי. געהט צו נעהנטער און בעקוק דיין סחורה, אפשר געפעלען זיי דיר נישט.

— וועגען דעם איז שוין נישטא וואס צו רעדען האט זיך נחום צושמייכעלט מיט גרויס פער-גענינגען, א טאפ צו טון דעם וואגען שאדט אבער נישט.

מעשה מבין איז נחום צוגעגאנגען צו איינער פון די מיידלעך, זי אנגעמאסטען מיט זיין פרעכען בליק פון אויבען ביז אראפ און אויך צוריק, אנ-געגומען זיי ביי דער האנד, אויסגעדרעהט אהין און צוריק, געקוקט אין פנים אריין, אויף די פיס, אויפ'ן בוזעם און געשאקעלט מיט'ן קאפ. דאס מיי-דעל איז געשטאנען ווי א מאנעקען, מיט אראפגע-לאזטע שעמעוודיגע אויגען, זעהט אויס אז זי האט זיך אנגעשטויסען וועלען וואס דא האנדעלט זיך און ווער דער פערשוין קען זיין. איבעריגענס, האט דער דעטעקטיוו שוין בעוויזען א ברום צו טון צו די מיידלעך, אז זיי זאלען זיין געדולדיג גארנישט רע-דען און זיך צוקוקען צום גרייטען.

— ווי אנשטענדיג זיי זענען, האט נחום גע-זאגט אויף ענגליש, דאס האב איך ליב, זיי פער-שטעהען גאנץ גוט, צו וואס איז דען א מיידעל גע-בוירען געווארען אז נישט צו ווייזען די מאנספער-שוינען, כא, כא, כא, צו וואס-זשע דארפען זיי פראָ-טעסטירען „אט, אזוי האב איך ליב.

נחום האט ווייטער געזאגט זיין מבינות, הויך אויפ' קול. וואס פאר א פיס און וואס פארא הענד און וואס פאר'א בליק, וואס פארא באקען און ציין, אלץ געוואויגען און געמאסטען און דערביי אויס-געשטשיעט די ציין, פערמאכט די קליינע אייגע-לעך און געלאכט.

— נו, ציגיינער, וויפיל ווילט איהר דאס פאר די דאזיגע צוויי קעפלעך?

— מיר וועלען פערטיג ווערען, סוחר, האט נישט קיין מורא, אבער איך מוז זיך איבערצייגען לויט אונזער געלד, ס'קריכט מיר גארנישט אין קאפ אריין אייער ארגענטינער געלד.

— איך צאהל אין יעדער וואלוטע, וואס פארא געלד ווילט איהר און וויפיל ווילט איהר?

(פארטזעצונג קומט).

קלאנג-קינא-טעאטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26

היינט און ווייטערע טעג!
די פרעכטיגסטע רעווי פון דער וועלט
מיט'ן אנטייל פון 1000 שעהנע מעדלעך און דעם בעריהמטען זינגער
MAURICE CHEVALIER
וועלכער רייצט, ענטציקט, ווילט אלס
„דער זינגער פון פאריז"

נעכסטער פראגראם:
געפעהרליכער ראמאנס

אנהויב אין געוו. טעג 5 נאכמ. שבת, זונטאג 3 נאכמיטאג.
דער זאל ווערט מעכאניש ווענטילירט

Dr. med.
Haltrecht
ספעצ.-ארצט פאר הויט
און געשלעכטס-קראנקה.,
נעהמט אן פון 8—11 פריה,
פון 1—3 נאכמיטאג און פון
6 ביז 9 אוו'נד.
זונטאג פון 9 ביז 12 בייטאג
פיעטריקאווער 10
טעל. 245-21.
פאר אונבעמיטעלטע
לעטשניצע-פרייזן.

Dr. med.
W. Eychner
גינעקאלאג-אקושער
זגערזשער 11
טעלעפאן 72—134
נעמט אן פון 3—4 נאכמ.
און פון 7—9 אוונד.

פאר 2 זל. א קילא
צו בעקומען עכטען
ביהנען-האניג
פיעטריקאווער 18, 2-טער
הויף, אין שפייז-געוועלב.
גאראנטיאט פאר אנאליז.

וויכטיג פאר
זאקען-מאכער!
האנד-מאשינען מיט דאפעלטע צילינדערס, פאסט
ניי, גינסטיג צו קויפען.
Bloch, Piotrk. 114.

א זייגערמאכער-געזעלען
ווערט געזוכט פון זאפארט
ביי גערטעל און ראזענקאפף זגערזשער 32

בעקאנטמאכונג.
מיר טיילען העפל. מיט דער געעהרטער
קונדשאפט, אז מיר האבען צו די קומענדע
יום-טובים
בעדייטענד ערמעסיגט די פרייזען.
FABRYKA
KAPELUSZY FILCOWYCH
KAROL GOEPPERT
Spółka Akcyjna w Łodzi.

זיכערע הילף און א רפואה
אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיפטונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער ווייבער און קינדער, פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיס

פערלאזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער אזוי ווי א וואסער-קאן און עס פאלט ארויין אין דעם כוס און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטערבליך. ספעציעל גוטע הייל-באנדאזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראפעסארען מיט מיינע בעהאנדלונג און פון דייטשען פראפעסאר

דאקטאר בראכורעטיננ בעזוכטנגי זיכער דעם שמערצען און געפעהרליכסטען בראך. אויך פאר הויקערס לייטונגען מיט הייל-גארסעטען און אפאראטען פאר פערקרימטע פיס און פלאט-פיס ספעציעלע איינלאגען אין די שיך. קינסטליכע גוטענע פיס און הענד, גוטענע זאקען פאר די גרעסטע קראנקע אדערן. עמפפאנגט פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אוונד.

ארטאפעדישע אנשטאלט
Specialist J. RAPAPORT Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערווייזען זיך די קראנקע איז אומבעדינגט נויטיג, דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר בעראנטש, פראפ. דר. י. מאַרישלער, פראפ. ד"ר בר. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע.
מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.
דערמיט דריק איך אויס מיין הערצליכען דאנק דעם גרויסען ספעציאליסט ה' דיר. ראפאפארט, וואוינהאפט אין לאדז, וואולטשאנסקא 10 פאר לאקאליזירען מיר דעם ברוך, אויף וואס כ'האב געליטען א סך יאהרען.
באנדע עליאש, פיעטריקאווער 50.

DR. MED.
Jerzy SUDYA
ספעציאליסט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטן
ZIELONA 30 זשעלאנא 30
טעלעפאן 115-27
נעמט אן פון 5 ביז 7 נאכמיטאג.

Dr. Med.
M. Wajnberg
ספעציאל ארצט פאר נערווען-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט.
ZEROMSKIEGO 25 (פאנסקא)
טעל. 20-172
נעהמט אן פון 5 ביז 7 נאכמיטאג.

לעכער
אויף דער מאשין
ווערען אויסגענייט
שרודמיעסקא 8.

Dr. MED.
H. LUBICZ
ספ. פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנק.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 142-13
עמפפאנגס-שעה'ן 8—10, 12—2, און 5—8, זונטאג
און יו"ט 9—1, פאר דאמען בעזונדערע ווארטע-זאל

קליינע אנאנסען
פרייז פון אן אנאנס ביז 15 ווערטער נור 1 זל.

א קוואליפיצירטער האנד-שפולער(ין) ווערט געזוכט זאוואדזקא 24, ביי אסטראוויעצקי.

א פרעסער און אן אונטערמאשינער צו דאמען-מאגאזין קענען זיך מעלדען צו לעווקאוויטש, לוטאמירסקא 11, ערשטער שטאק. 6075

סוויטער-נייהערינס אויף א היים צו נעהמען און א יונגעל צו צודאטען ווערט געזוכט, פלאך-וואלנאשטשי נומער 6. 6107

א הויז-וועכטער זוכט א שטעל, ליפאווא 63, וולאדארשיק. 6008

לאקאלען

א דירה פון 2 שטובען מיט א קוך מיט בעקוועמליכקייטען פון זאפארט צו פערדינגען. קען אויך זיין צום אויסטוישען אויף 1 שטוב מיט א קוך. צו ערפאהרען אייזענשלאס, פאלודניאווא 11 וואוינונג 34. 6090

עס איז נויטיג

א קוואליפיצירטער נייהער און געהילפס-ריכטעווער קען זיך פון זאפארט מעלדען צום שטעפער בראנדעס, פאלודניאווא 59.

קירזשנער-געזעלען, א שליסער אדער א מאשינער קענען זיך מעלדען ביי אייזענשטיין, זאכאדניא 39. 6114

א יונגעל צו רענדער-העמשקעס איז נויטיג צו ערפאהרען ביי הערשקאוויטש, 6-טען שיערפיען (בענעדיקטא) 42, פראנט געוועלב.

א קוואליפיצירטער קראפט-שפולער (ין) צו סוויטערס קען זיך מעלדען ביי מ. פרענקעל, פולנאצנא 27. 6096

א קוואליפיצירטע מאשין-שפולערין קען זיך פון זאפארט מעלדען צו סוויטערס ביי פרידמאן, וווסכאדניא 43. 6094

ס'איז שוין אנגעקומען
צום הערבסט-סעזאן
א גרויסער טראנספארט
עלעגאנטע
העררען, דאמען און קינדער
שיך
פון די נייעסטע פאסאנען.
בעמ.: די פרייזען זענען בעדייטענד פערקלענערט
J. Windman
Łódź, Piotrkowska 35
telefon 112-23.
בעמ.: אויף לאגער א גרויסער אויסוואהל פון דויערהאפטיגע קינדער-שיך צו זעהר ביליגע פרייזען.

בחצי חנם **מחזורים** בחצי חנם
שול-ביכער, ספרים, טליתים, שרייב-מאטעריאל
וווסכאדניא 34, פראנט-געשעפט
ווי אויך איינגאנג דורכ'ן טויער
צו בעקומען אלע ארט ספרים און לעהר-ביכער אין אלע שפראכען, ספעציעלער אויסוואהל פון מחזורים, אויך די וועלט-בעריהמטע ווילנער פוגים מחזורים, אויך מיט פוילישע איבערזעצונג, ש"ס, חומשים, משניות, מורשים, סדורים, טליתים, גארטלען, קאפלען, ציצות, מזוזות. צום נייעם שול-סעזאן פערקויף פון אלערליי שול-ביכער, אויך שרייב-מאטעריאל, אזוי אז דאס שול-יונגעל קאן זיך אלעס איינקויפען אויף איין ארט און צו רעעלע פרייזען.
פאר שול-קינדער גרויסע הנחות. געדענקט דעם אדרעס:
וווסכאדניא 34. פראנט-געשעפט,
אדער דורכ'ן טויער.

Lekarz-Dentysta
St. GELBERG
Zawadzka 14, tel. 108-33
צוריקגעקעהרט.
נעהמט אן פון 10—2 און פון 4—7 אוונד.

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 40-159
נעמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמ.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

לשמוע אל הרנה ואל התפילה
עס ווערט געדאווענט ראש השנה ויום כפור
אין „רייסען זאל" זאכאדניא 43
מיט דעם בעריהמטען חזן וועלכען ס'איז געלונגען צו אנגאזשירען צו די היינטיגע ימים נוראים
ה' אברהם טארנאווער
מיט א גרויס איינשטודירט כאר
בעקוועמע פלעצער. היגיענישע איינריכטונג.
פערזעהט אייך מיט פלעצער!
פלעצער ווערען פערדינגען טעגליך פון זונטאג פון 10 פריה ביז 10 אוונד.
מיט אכטונג י. מ. ווייגטרויב

טוך- און קארט-לאגער
Sz. Maroko
לאדז, נאוואמיעסקא 2,
פראנט, 1-טער שטאק, טעל. 43-159
עמפפעהלט צום הערבסט- און ווינטער-סעזאן א גרויסען אויסוואהל פון די נייעסטע און בעסטע דאמען- און הערען-שטאפען.
פאר שניידער — ספעציעלער ראבאט.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat". Piotrkowska 21.